T095 ATĐ 7 (33) Luận A Tỳ Đàm Tỳ Bà Sa Q31-Kiền Độ Sử-Một Hành

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

LUAÄN A TYØ ÑAØM TYØ BAØ SA
QUYEÅN 31
Chöông 2: KIEÀN-ÑOÄ SÖÛ

Phaåm 2: MOÄT HAØNH, Phaàn 1

Chín kieát: goàm Kieát aùi, kieát giaän döõ, kieát maïn, kieát voâ minh, kieát kieán, kieát thuû, kieát nghi, kieát taät (ganh gheùt) kieát san (keo kieät). Neáu xöù sôû bò kieát aùi troùi buoäc, thì coù kieát giaän döõ troùi buoäc hay khoâng? Neáu coù kieát giaän döõ troùi buoäc, thì cuõng bò kieát aùi raøng buoäc? Nhö chöông naày vaø giaûi thích nghóa cuûa chöông, trong ñaây neân noùi roäng Öu- ba-ñeà-xaù: Xöù sôû coù naêm thöù: 1. Xöù sôû cuûa töï theå. 2. Xöù sôû cuûa duyeân. 3. Xöù sôû cuûa söï troùi buoäc. 4. Xöù sôû cuûa nhaân. 5. Xöù sôû leä thuoäc. Xöù sôû cuûa töï theå: Nhö Kieàn-ñoä Kieán noùi: Neáu xöù sôû coù söï nhaän bieát thì xöù sôû aáy cuõng seõ coù choã döùt tröø? Neáu xöù sôû coù choã döùt tröø thì xöù sôû ñoù cuõng coù söï nhaän bieát? Trong ñaây noùi theå cuûa trí nhaãn ñöôïc goïi laø xöù sôû. Kieàn-ñoä Kieán cuõng noùi: Neáu ñöôïc xöù sôû kia thì thaønh töïu xöù sôû ñoù chaêng? Hoaëc coù thuyeát noùi: ÔÛ ñaây noùi: Töï theå cuûa taát caû phaùp goïi laø xöù sôû. Laïi coù thuyeát noùi: trong ñaây coù caùc phaùp coù töông ñaéc, töông thaønh töïu, ñöôïc goïi laø xöù sôû. Veà duyeân theo xöù sôû, nhö kinh baø-giaø-la-na noùi: Taát caû caùc phaùp leõ ra duøng trí bieát, tuøy theo xöù sôû. Theá naøo goïi laø xöù sôû tuøy haønh cuûa trí, tuøy duyeân cuûa trí tuøy caûnh giôùi cuûa trí, ñoù goïi laø xöù sôû. Kinh cuõng noùi: Coù boán möôi boán xöù sôû cuûa trí, coù baûy möôi baûy xöù sôû cuûa trí. Ngöôøi A-tyø-ñaøm noùi raèng: ÔÛ ñaây noùi xöù sôû cuûa töï theå. Vì sao? Vì duøng nhaãn, duøng trí ñeå quaùn saùt chi höõu neân theå cuûa trí nhaãn ñöôïc goïi

laø xöù sôû. Toân giaû Cuø-sa noùi raèng: Trong ñaây noùi xöù sôû cuûa duyeân. Vì sao? Vì duøng trí duøng nhaãn ñeå duyeân côùi chi höõu neân goïi laø xöù sôû cuûa duyeân. Xöù sôû cuûa troùi buoäc: Nhö trong ñaây noùi: Neáu xöù sôû bò kieát aùi troùi buoäc, thì coøn coù kieát giaän döõ troùi buoäc hay khoâng? Naêm thöù phaùp goïi laø xöù sôû. Vì sao? Vì naêm thöù phieàn naõo coù theå troùi buoäc naêm thöù phaùp naày. Naêm thöù phaùp, ñoù laø töø thaáy khoå maø döùt tröø cho ñeán tu ñaïo

döùt tröø. Xöù sôû cuûa nhaân duyeân: Nhö phaùi Ba-giaø-la-na noùi: Theá naøo laø phaùp coù xöù sôû? Theá naøo laø phaùp khoâng coù xöù sôû? Cho ñeán theá naøo laø phaùp coù nhaân? Theá naøo laø haùp khoâng coù nhaân? Phaùp coù nhaân ñöôïc goïi laø phaùp coù xöù sôû. Phaùp khoâng coù nhaân ñöôïc goïi laø phaùp khoâng coù xöù sôû, nhö keä noùi: Taâm Tyø-kheo vaéng laëng Hay döùt caùc xöù sôû Ñeàu ñoái khoå sinh töû Khoâng thoï höõu vò lai. ÔÛ ñaây, noùi nhaân laø xöù sôû. Vì sao? Vì coù nhaân neân coù sinh töû, vì nhaân döùt neân sinh töû döùt. Xöù sôû leä thuoäc: Nhö kinh noùi: Neân xaû ruoäng, nhaø, chôï, buùa, thuoäc veà taâm ta, nhö keä noùi: Khoâng xaû cuûa ruoäng Boø, ngöïa, toâi tôù Caùc thöù nöõ saéc Khoâng ñöôïc giaûi thoaùt. Nhö ngöôøi ñôøi noùi: Vaät naày thuoäc veà toâi, xöù sôû naày thuoäc veà toâi, trong naêm thöù xöù sôû naày, döïa vaøo xöù sôû leä thuoäc maø soaïn luaän, khoâng döïa vaøo xöù sôû khaùc. Laïi coù thuyeát noùi: Coù naêm thöù xöù sôû: 1. Xöù sôû cuûa giôùi. 2. Xöù sôû cuûa nhaäp. 3. Xöù sôû cuûa aám. 4. Xöù sôû cuûa ñôøi. 5. Xöù sôû cuûa saùt-na. Trong möôøi xöù sôû aáy, döïa vaøo xöù sôû cuûa leä thuoäc ñeå soaïn luaän. Ñoäc Töû boä ñaõ noùi raèng: Xöù sôû laø phaùp giaû danh, khoâng coù "töï theå" nhaát ñònh. Kieát chaúng phaûi giaû danh, chuùng sinh chaúng phaûi giaû danh, moãi thöù ñeàu coù "töï theå" nhaát ñònh.

Ngöôøi A-tyø-ñaøm noùi raèng: Xöù sôû chaúng phaûi giaû danh, kieát chaúng phaûi giaû danh, maø chuùng sinh laø giaû danh. Phaùi Thí duï giaû noùi raèng: Kieát chaúng phaûi giaû danh maø laø coù "theå" nhaát ñònh, xöù sôû laø giaû danh, chuùng sinh laø giaû danh, khoâng coù "töï theå" nhaát ñònh. Hoûi: Vì sao Ñoäc Töû boä noùi phaùp laø giaû danh, khoâng coù "töï theå" nhaát ñònh? Ñaùp: Sôû dó Boä kia noùi nhö theá laø vì trong caûnh giôùi coù duïc, khoâng coù duïc. Gioáng nhö moät coâ gaùi xinh ñeïp, ngöôøi khaùc thaáy, hoaëc khôûi taâm kính meán, hoaëc khôûi taâm duïc, hoaëc khôûi taâm giaän döõ, hoaëc khôûi taâm ganh tî, hoaëc khôûi taâm nhaøm chaùn, hoaëc khôûi taâm bi, hoaëc khôûi taâm xaû. Khôûi taâm kính meán: Nhö con thaáy meï. Khôûi taâm duïc: Nhö ngöôøi naëng veà duïc thì thaáy saéc ñaùng yeâu. Khôûi taâm giaän döõ: Nhö oaùn gheùt khi thaáy nhau. Khôûi taâm ganh tî: Nhö ngöôøi coù choàng chung maø thaáy. Khôûi taâm nhaøm chaùn: Nhö ngöôøi tu quaùn baát tònh, ngöôøi khôûi taâm bi laø ngöôøi lìa duïc. Ngöôøi kia nghó raèng: Saéc ñeïp nhö theá, khoâng bao laâu seõ taøn phai. Khôûi taâm xaû: Ngöôøi ñöôïc A-la-haùn, vì ñoái vôùi caûnh giôùi, khôûi taâm coù duïc, khoâng coù duïc nhö theá v.v... Xöù sôû cuûa trí laø phaùp giaû danh, khoâng coù "töï theå" nhaát ñònh. Caùc phieàn naõo naày chung cho naêm thöùc thaân vaø ôû lónh vöïc yù. Chung cho naêm thöùc thaân: Phieàn naõo quaù khöù troùi buoäc xöù sôû quaù khöù, phieàn naõo hieän taïi troùi buoäc xöù sôû hieän taïi. Ñôøi vò lai seõ sinh ra phaùp troùi buoäc xöù sôû ôû ñôøi vò lai, chaéc chaén baát sinh, laø troùi buoäc xöù sôû cuûa ba ñôøi. ÔÛ laõnh vöïc yù: Phieàn naõo quaù khöù troùi buoäc caû ba ñôøi, phieàn naõo vò lai cuõng troùi buoäc ba ñôøi, phieàn naõo hieän taïi cuõng troùi buoäc ba ñôøi. Döïa vaøo nhaõn thöùc sinh ra söû troùi buoäc saéc phaùp töông öng cuûa xöù sôû kia laø leä thuoäc töông öng, phaùp töông öng vôùi phieàn naõo kia laø yù nhaäp, phaùp nhaäp, cho ñeán döïa vaøo thaân thöùc sinh söû cuõng gioáng nhö theá. Döïa vaøo yù thöùc sinh ra söû, troùi

buoäc möôøi hai nhaäp. Töông öng, laø leä thuoäc töông öng. Phaùp töông öng laø yù nhaäp, phaùp nhaäp. Noùi nhö theá laø moät haønh toùm löôïc cuûa Tyø-baø-sa. Neáu xöù sôû bò kieát aùi troùi buoäc thì thì coù bò kieát giaän döõ troùi buoäc phaûi khoâng? Ñaùp: Neáu bò kieát giaän döõ troùi buoäc, thì cuõng bò kieát aùi troùi buoäc. Hoûi: Coù khi naøo bò kieát aùi troùi buoäc, maø khoâng bò kieát giaän döõ troùi

buoäc hay khoâng? Ñaùp: Coù. Phaùp coõi Saéc, coõi Voâ saéc chöa döùt tröø kieát aùi, toàn taïi ôû hai coõi, coù naêm thöù duyeân höõu laäu chaúng phaûi Nhaát thieát bieán. Nhueá ôû coõi Duïc coù naêm thöù duyeân, höõu laäu chaúng phaûi nhaát thieát bieán. Neáu laø naêm xöù sôû coõi Duïc raøng buoäc ñuû, bò kieát aùi raøng buoäc, cuõng bò kieát giaän döõ buoäc raøng. Neáu bò kieát nhueá raøng buoäc thì cuõng bò kieát aùi rnaøg buoäc. Neáu chaúng phaûi raøng buoäc ñuû thì kieát aùi seõ ôû laâu trong ba coõi. Cho neân, ñöôïc thích hôïp vôùi luaän cöù sau. Hoûi: Neáu xöù sôû bò kieát aùi troùi buoäc, thì coù kieát giaän döõ troùi buoäc hay khoâng? Ñaùp: Neáu bò kieát giaän döõ troùi buoäc, thì cuõng bò kieát aùi troùi buoäc xöù sôû, laø naêm thöù xöù sôû troùi buoäc ôû coõi Duïc. Hoûi: Coù khi naøo bò kieát aùi troùi buoäc, maø khoâng bò kieát giaän döõ troùi buoäc hay khoâng? Ñaùp: Coù, kieát aùi coõi Saéc, coõi Voâ saéc chöa döùt tröø. Chöa döùt tröø, nghóa laø hoaëc bò kieát aùi cuûa taùm ñòa chöa döùt tröø. Hoaëc bò kieát aùi cho ñeán Phi töôûng Phi phi töôûng xöù chöa döùt. Phi töôûng Phi phi töôûng xöù kia hoaëc coù naêm thöù kieát chöa döùt tröø, hoaëc coù ngöôøi cho ñeán tu ñaïo döùt chöa döùt, tu ñaïo cuûa Phi töôûng Phi phi töôûng xöù kia ñaõ döùt. Hoaëc coù chín thöù kieát aùi chöa döùt, hoaëc coù ngöôøi cho ñeán chuûng haï haï chöa döùt tröø kieát aùi. Toùm laïi, kieát aùi cuûa phaùp troùi buoäc ôû coõi Saéc, coõi Voâ saéc chöa döùt tröø, ñoù goïi laø bò kieát aùi raøng buoäc, khoâng bò kieát giaän döõ raøng buoäc. Vì sao? Vì coõi Saéc, coõi Voâ saéc khoâng bò kieát giaän döõ. Hoûi: Vì sao coõi Saéc, coõi Voâ saéc khoâng bò kieát giaän döõ? Ñaùp: Vì coõi aáy chaúng phaûi ñoà ñöïng, chaúng phaûi ruoäng, cho ñeán noùi roäng. Laïi nöõa, vì chuùng sinh nhaøm chaùn tai haïi cuûa söï giaän döõ, neân nguyeän sinh coõi Saéc, coõi Voâ saéc. Neáu coõi Saéc, coõi Voâ saéc coù kieát giaän döõ thì seõ khoâng vì xöù aáy maø tu phöông tieän. Neáu phaùp ôû ñòa döôùi coù, thì ñòa treân cuõng coù, seõ khoâng coù phaùp döùt theo thöù lôùp, seõ khoâng coù phaùp döùt roát raùo. Vì sao? Vì phaùp döùt theo thöù lôùp coù theå sinh ra phaùp döùt roát raùo. Neáu khoâng coù phaùp döùt roát raùo thì seõ khoâng coù giaûi thoaùt, xuaát ly. Vì muoán cho khoâng coù loãi nhö theá, neân coõi Saéc, coõi Voâ saéc khoâng bò kieát giaän döõ. Laïi nöõa, neáu coù khoå caên, öu caên, thì coù kieát giaän döõ. Vì sao? Chuùng sinh vì öu caên, khoå caên, neân noãi côn giaän döõ ñoái vôùi ngöôøi. Coõi Saéc, coõi Voâ saéc khoâng coù öu caên, khoå caên. Laïi nöõa, neáu coù xöù khoâng hoå, khoâng theïn thì coù kieát giaän döõ. Vì

khoâng coù hoå khoâng coù theïn neân chuùng sanh khôûi taâm giaän döõ. Coõi Saéc, coõi Voâ saéc khoâng coù hoå, khoâng coù theïn. Nhö khoâng hoå, khoâng theïn, kieát ganh tî, keo kieät, caên nam, caên nöõ, döùt thöïc, daâm aùi, naêm caùi, naêm duïc thöôïng dieäu, vöôït hôn, phaûi bieát cuõng gioáng nhö theá. Laïi nöõa, neáu xöù coù töôùng oaùn gheùt thì coù kieát giaän döõ, töôùng oaùn gheùt laø chín phaùp phieàn

naõo. ÔÛ coõi Saéc, coõi Voâ saéc khoâng coù töôùng oaùn gheùt, cho neân, Toân giaû Cuø-sa noùi raèng: Chuùng sinh Vì oaùn gheùt, neân khôûi kieát giaän döõ. Coõi Saéc, coõi Voâ saéc khoâng coù söï oaùn gheùt. Laïi nöõa, coõi Saéc coù ñoái trò gaàn kieát giaän döõ ñoái trò gaàn, nghóa laø loøng Töø. Cuõng nhö choã coù gioù Tyø-lam-ma thì khoâng coù maây che. Ñöùc Töø kia cuõng gioáng nhö theá. Hoûi: Neáu choã bò kieát aùi troùi buoäc, thì coù kieát maïn troùi buoäc phaûi khoâng? Ñaùp: Ñuùng theá! Hoûi: Coù khi naøo bò kieát maïn troùi buoäc, laïi bò kieát aùi troùi buoäc hay khoâng? Ñaùp: Coù. Vì sao? Vì hai kieát naày ñeàu toàn taïi ôû ba coõi, coù naêm thöù duyeân höõu laäu, vì chaúng phaûi Nhaát thieát bieán. Neáu laø raøng buoäc ñuû naêm thöù phaùp cuûa ba coõi, bò kieát aùi raøng buoäc, cuõng bò kieát maïn raøng buoäc. Neáu bò kieát maïn raøng buoäc, thì cuõng bò kieát aùi raøng buoäc. Cho neân, ñöôïc taïo ra caâu nhö theá naày: Neáu xöù sôû bò kieát aùi troùi buoäc, thì thì coù bò kieát voâ minh troùi buoäc hay khoâng? Kieát aùi ôû ba coõi, coù naêm thöù duyeân höõu laäu chaúng phaûi Nhaát thieát bieán. Kieát voâ minh ôû ba coõi coù naêm thöù duyeân höõu laäu, voâ laäu, laø Nhaát thieát bieán chaúng phaûi Nhaát thieát bieán. Neáu raøng buoäc ñuû naêm thöù phaùp cuûa ba coõi, vì bò kieát aùi troùi buoäc, ñöông nhieân cuõng bò kieát voâ minh troùi buoäc. Neáu bò voâ minh troùi buoäc thì cuõng bò kieát aùi troùi buoäc. Neáu chaúng phaûi söû voâ minh raøng buoäc, thì seõ taêng tröôûng cho duyeân voâ laäu cuûa Nhaát thieát bieán. Cho neân, ñöôïc taïo thuaän lôïi vôùi caâu tröôùc: Neáu xöù sôû bò kieát aùi troùi buoäc, thì cuõng coù kieát voâ minh troùi buoäc phaûi khoâng? Ñaùp: Neáu bò kieát aùi troùi buoäc, thì coù kieát voâ minh troùi buoäc. Xöù sôû: Laø naêm thöù xöù sôû cuûa ba coõi. Hoûi: Coù khi naøo bò kieát voâ minh raøng buoäc, maø khoâng bò kieát aùi buoäc raøng hay chaêng? Ñaùp: Coù. Khoå trí ñaõ sinh, kieát aùi ñöôïc thaáy khoå maø döùt tröø. Kieát voâ minh ñaõ döùt, kieát voâ minh do kieán taäp döùt tröø, duyeân theo phaùp troùi buoäc do thaáy khoå maø döùt tröø. Vì sao? Vì kieát voâ minh laø Nhaát thieát bieán, kieát

aùi thì khoâng nhö theá. Vì sao? Vì kieát aùi cuûa töï chuûng ñaõ döùt, kieát aùi, choã döùt cuûa kieán taäp, ñoái vôùi phaùp do thaáy khoå maø döùt tröø, khoâng duyeân troùi buoäc, vì chaúng phaûi Nhaát thieát bieán, neân chaúng phaûi töông öng vôùi troùi buoäc, vì laø nhoùm ngöôøi khaùc. Neáu xöù sôû bò kieát aùi raøng buoäc, thì bò kieát kieán buoäc raøng hay khoâng? Kieát aùi ôû ba coõi coù naêm thöù duyeân, höõu laäu chaúng phaûi Nhaát thieát bieán. Kieát naày ôû ba coõi coù boán thöù duyeân, höõu laäu, voâ laäu laø Nhaát thieát bieán, chaúng phaûi Nhaát thieát bieán. Neáu laø raøng buoäc ñuû naêm thöù xöù sôû cuûa ba coõi, thì vì bò kieát aùi troùi buoäc, cuõng seõ bò kieán kieán troùi buoäc. Neáu bò kieát kieán troùi buoäc, thì cuõng bò kieát kieán troùi buoäc. Neáu bò kieát kieán raøng buoäc thì cuõng bò kieát aùi raøng buoäc. Neáu chaúng phaûi kieát aùi raøng buoäc ñuû thì seõ taêng tröôûng ôû trong naêm thöù. Kieát kieán chaúng phaûi taêng tröôûng trong duyeân voâ laäu cuûa Nhaát thieát bieán. Cho neân ñöôïc taïo ra boán tröôøng hôïp. Neáu xöù sôû bò kieát aùi troùi buoäc, thì coù bò kieát kieán troùi buoäc chaêng? Cho ñeán taïo roäng boán tröôøng hôïp. Bò kieát aùi troùi buoäc, khoâng bò kieát kieán troùi buoäc, nghóa laø taäp trí

ñaõ sinh, dieät trí chöa sinh. Kieán dieät ñaõ döùt, kieán ñaïo döùt, kieán phaùp baát töông öng. Kieát aùi chöa döùt, kieán dieät, kieán ñaïo döùt, kieán phaùp baát töông öng. Hoûi: Theå laø theá naøo? Ñaùp: Töùc laø phaùp töông öng vôùi taø kieán, kieán thuû, giôùi thuû, aùi, giaän döõ, maïn, nghi, voâ minh kia. Cuõng theá, baát töông öng cuûa kieán bò kieát aùi raøng buoäc, troùi buoäc töông öng, troùi buoäc duyeân trong nhoùm mình, taïo ra troùi buoäc duyeân ôû trong nhoùm ngöôøi khaùc, chaúng phaûi töông öng troùi buoäc phi kieán. Vì sao? Vì kieán laø Nhaát thieát bieán, coù theå duyeân naêm thöù, nghóa laø ñaõ döùt caùc thöù khaùc khoâng döùt, nghóa laø ñoái vôùi phaùp baát töông öng cuûa kieán khaùc, khoâng duyeân troùi buoäc, vì duyeân voâ laäu, leä thuoäc baát töông öng, vì nhoùm khaùc laï. Töï theå khoâng töông öng vôùi töï theå. Phaùp, choã döùt boû cuûa tu ñaïo, kieát aùi chöa döùt, coù khi kieát aùi cuûa chín ñòa khoâng döùt, coù khi kieát aùi cho ñeán Phi töôûng Phi phi töôûng xöù chöa döùt, nghóa laø kieát aùi, choã döùt cuûa tu ñaïo Phi töôûng Phi phi töôûng xöù kia. Hoaëc coù chín thöù chöa döùt: Hoaëc bò kieát aùi cho ñeán chuûng haï haï chöa döùt. Toùm laïi, phaùp do tu ñaïo döùt, kieát aùi chöa döùt. ñoù goïi laø bò kieát aùi troùi buoäc, khoâng bò kieát kieán troùi buoäc. Vì sao? Vì kieát kieán laø Nhaát thieát bieán. Naêng duyeân naêm thöù: Ñaõ döùt choã döùt cuûa tu ñaïo, khoâng bò kieát kieán, dieät trí ñaõ sinh, ñaïo trí chöa

sinh. Choã döùt cuûa kieán ñaïo, phaùp baát töông öng cuûa kieán. Hoûi: Kieát aùi duyeân chöa döùt, kieán ñaïo döùt, phaùp baát töông öng cuûa kieán laø theá naøo? Ñaùp: Töùc laø phaùp töông öng cuûa taø kieán, kieán thuû, giôùi thuû, nghi, aùi, giaän döõ, voâ minh. Phaùp baát töông öng cuûa kieán nhö theá v.v..., bò kieát aùi troùi buoäc. Tu cuûa mình coù duyeân troùi buoäc töông öng vôùi troùi buoäc. Tu ngöôøi khaùc coù duyeân troùi buoäc, khoâng bò kieát kieán troùi buoäc. Vì sao? Vì kieát kieán laø Nhaát thieát bieán. Coù theå duyeân naêm thöù, ñaõ döùt phaùp khaùc khoâng döùt: Ñoái vôùi phaùp kia khoâng duyeân troùi buoäc, vì duyeân voâ laäu, neân thuoäc veà baát töông öng, laø vì nhoùm cuûa ngöôøi khaùc. Töï theå khoâng töông öng vôùi töï theå. Phaùp do tu ñaïo döùt, kieát aùi chöa döùt, nhö tröôùc ñaõ noùi. Kieán ñeá ñaày ñuû, kieát aùi cuûa ñeä töû cuûa Ñöùc Theá toân chöa döùt, noùi roäng nhö treân. Bò kieát kieán troùi buoäc, chaúng phaûi kieát aùi: Khoå trí ñaõ sinh, taäp trí chöa sinh, kieán taäp ñaõ döùt, kieán dieät chöa döùt. Khoå trí ñaõ sinh, Taäp trí chöa sinh, kieán khoå ñaõ döùt, kieát aùi döùt, kieát kieán cuõng döùt. Kieán taäp ñaõ döùt, kieát kieán duyeân troùi buoäc. Choã döùt tröø cuûa kieán khoå, bò troùi buoäc bôøi kieát kieán, chöù chaúng phaûi bò kieát aùi troùi buoäc. Vì sao? Vì kieát aùi cuûa töï chuûng ñaõ döùt. Chuûng cuûa ngöôøi khaùc, nghóa laø ñoái vôùi phaùp, bò döùt tröø cuûa kieán khoå khoâng duyeân troùi buoäc, vì chaúng phaûi Nhaát thieát bieán, neân chaúng töông öng vôùi troùi buoäc, laø vì nhoùm cuûa ngöôøi khaùc. Caû hai ñeàu troùi buoäc: Phaùp bò döùt cuûa kieán ñaïo raøng buoäc ñuû, phaùp bò döùt cuûa tu ñaïo, caû hai ñeàu troùi buoäc. Hoûi: Vì sao goïi laø raøng buoäc ñuû? Ñaùp: Vì naêm xöù bò raøng buoäc, vì cuõng coù theå raøng buoäc naêm xöù, neân noùi laø raøng buoäc ñuû. Coù theå troùi buoäc naêm xöù: Naêm thöù döùt kieát, bò naêm xöù raøng buoäc: Laø naêm thöù phaùp döùt. Raøng buoäc ñuû, phaùp, bò döùt tröø cuûa

kieán khoå: Moät thöù kieát aùi troùi buoäc, hai thöù kieát kieán troùi buoäc. Do kieán taäp döùt cuõng gioáng nhö theá. Kieán dieät ñaõ döùt phaùp töông öng cuûa kieán, moät thöù kieát aùi troùi buoäc, ba thöù kieát kieán troùi buoäc. Phaùp baát töông öng cuûa kieán, moät thöù kieát aùi troùi buoäc, hai thöù kieát kieán troùi buoäc, do kieán ñaïo döùt cuõng gioáng nhö theá. Phaùp, bò döùt tröø cuûa tu ñaïo, moät thöù kieát aùi troùi buoäc, hai thöù kieán troùi buoäc. Khoå trí ñaõ sinh, taäp trí chöa sinh, phaùp bò döùt cuûa kieán taäp, kieán dieät, kieán ñaïo, tu ñaïo, caû hai ñeàu troùi buoäc. Do kieán taäp döùt, do tu ñaïo döùt, moät thöù kieát aùi troùi buoäc, moät thöù kieát kieán troùi buoäc, kieán dieät troùi buoäc, phaùp baát töông öng cuûa kieán, thöù kieát aùi troùi buoäc, moät thöù kieát kieán troùi buoäc phaùp baát töông öng cuûa kieán, moät thöù kieát aùi

troùi buoäc, moät thöù kieát kieán troùi buoäc, ñoái töôïng ñoaïn cuûa kieán ñaïo cuõng gioáng nhö theá. Phaùp, bò döùt tröø cuûa kieán khoå, chæ bò kieát kieán troùi buoäc, khoâng bò kieát aùi troùi buoäc. Cho neân khoâng noùi. Taäp trí ñaõ sinh, dieät trí chöa sinh, choã döùt tröø cuûa kieán dieät, kieán ñaïo vaø phaùp töông öng cuûa kieán, caû hai ñeàu troùi buoäc, choã döùt tröø cuûa kieán dieät, phaùp töông öng cuûa kieán, moät thöù kieát aùi troùi buoäc, moät thöù kieát kieán troùi buoäc, choã döùt tröø cuûa kieán dieät, phaùp baát töông öng cuûa kieán, chæ bò kieát aùi troùi buoäc, khoâng bò kieát kieán troùi buoäc. Cho neân khoâng noùi. Do kieán ñaïo döùt cuõng gioáng nhö theá. Phaùp, bò döùt tröø cuûa tu ñaïo, chæ bò kieát aùi troùi buoäc, khoâng bò kieát kieán troùi buoäc: Taäp trí ñaõ sinh, phaùp, bò döùt tröø cuûa kieán khoå, kieán taäp, caû hai ñeàu khoâng troùi buoäc. Taäp trí ñaõ sanh, phaùp maø kieán khoå, kieán taäp döùt tröø, caû hai ñeàu khoâng raøng buoäc. Dieät trí ñaõ sinh, ñaïo trí chöa sinh, phaùp, bò döùt tröø cuûa kieán khoå, kieán taäp, caû hai ñeàu khoâng troùi buoäc, kieán ñeá ñaày ñuû. Ñeä töû cuûa Ñöùc Theá toân, phaùp, bò döùt tröø cuûa kieán ñaïo, caû hai ñeàu khoâng troùi buoäc. Ñaõ lìa aùi duïc, phaùp leä thuoäc coõi Duïc, caû hai ñeàu khoâng troùi buoäc. Ñaõ lìa duïc coõi Saéc, coõi Voâ saéc vaø phaùp leä thuoäc coõi Saéc, coõi Voâ saéc caû hai ñeàu khoâng troùi buoäc. Vì sao? Vì neáu kieát döùt, thì xöù sôû cuõng döùt, trong ñaây coù bieän luaän naày. Coù khi naøo phaùp töông öng cuûa kieán do kieán dieät, kieán ñaïo döùt tröø bò kieát aùi raøng buoäc maø maø khoâng bò kieát kieán raøng buoäc, chaúng phaûi khoâng bò söû kieán sai söû hay khoâng? Ñaùp: Coù, döùt saùu thöù duïc, ñöôïc chaùnh quyeát ñònh, taäp trí ñaõ sanh, dieät trí chöa sanh. Ñoái töôïng döùt cuûa kieán dieät, kieán ñaïo, phaùp töông öng cuûa kieán, bò kieát aùi troùi buoäc, khoâng bò kieát kieán troùi buoäc hay khoâng? Vì sao? Vì kieát kieán laø Nhaát thieát bieán. Duyeân naêm thöù, ñaõ döùt, duyeân saùu thöù kieán voâ laäu ñaõ döùt, ba thöù coøn laïi chöa döùt ø. Voâ laäu duyeân kieán, ñoái vôùi saùu thöù phaùp ñaõ döùt, khoâng coù duyeân troùi buoäc, vì ñaõ duyeân voâ laäu. khoâng coù leä thuoäc töông öng, vì nhoùm khaùc, neân chöa döùt tröø ba thöù kieát aùi. Ñoái vôùi choã döùt tröø cuûa kieán dieät, kieán ñaïo, saùu thöù phaùp ñaõ döùt, taïo ra duyeân troùi buoäc. Voâ laäu duyeân kieán kia chaúng phaûi khoâng bò söû kieán sai khieán. Vì sao? Vì ba kieán taïo ra kieát kieán, naêm kieán taïo ra söû kieán, vì bò kieán thuû, giôùi thuû trong söû

kieán sai khieán, neân nhö kieát aùi. Kieát kieán, kieát aùi, kieát nghi cuõng gioáng nhö theá. Vì sao? Vì nhö kieát kieán ôû ba coõi, boán thöù döùt tröø duyeân höõu laäu, voâ laäu laø khaép, khoâng khaép, kieát nghi cuõng gioáng nhö theá. Neáu xöù sôû bò kieát aùi troùi buoäc, thì coù kieát thuû troùi buoäc hay khoâng?

Kieát aùi ôû ba coõi, naêm thöù döùt tröø duyeân höõu laäu, chaúng phaûi Nhaát thieát bieán, kieát thuû ôû ba coõi, boán thöù döùt duyeân höõu laäu laø Nhaát thieát bieán, chaúng phaûi Nhaát thieát bieán. Neáu laø ba coõi troùi buoäc ñuû, naêm thöù xöù sôû bò kieát aùi troùi buoäc, thì cuõng bò kieát thuû troùi buoäc. Neáu ñaõ bò kieát thuû troùi buoäc, thì cuõng bò kieát aùi troùi buoäc. Neáu chaúng phaûi kieát aùi troùi buoäc ñuû, thì seõ taêng tröôûng ôû naêm thöù, kieát thuû seõ taêng tröôûng ôû Nhaát thieát bieán. Cho neân ñöôïc taïo ra boán tröôøng hôïp: Hoaëc bò kieát aùi troùi buoäc, khoâng bò kieát thuû troùi buoäc, cho ñeán noùi roäng thaønh boán tröôøng hôïp: Bò kieát aùi troùi buoäc, khoâng bò kieát thuû troùi buoäc: Taäp trí ñaõ sinh, dieät trí chöa sinh. Phaùp maø tu ñaïo döùt, kieát aùi chöa döùt. Hoaëc bò kieát aùi cuûa chín ñòa chöa döùt, hoaëc bò kieát aùi cho ñeán Phi töôûng Phi phi töôûng xöù chöa döùt, kieát aùi cuûa Phi töôûng Phi phi töôûng xöù kia. Hoaëc coù chín thöù kieát chöa döùt, hoaëc bò kieát aùi cho ñeán chuûng haï haï chöa döùt. Toùm laïi, phaùp bò döùt cuûa tu ñaïo, kieát aùi chöa döùt, dieät trí ñaõ sinh, ñaïo trí chöa sinh. Phaùp, bò döùt tröø cuûa tu ñaïo, kieát aùi chöa döùt, noùi roäng nhö treân. Ñeä töû cuûa Ñöùc Theá toân kieán ñeá ñaày ñuû, phaùp do tu ñaïo döùt, kieát aùi chöa döùt tröø. Ñoù goïi laø kieát aùi troùi buoäc, chaúng phaûi kieát thuû troùi buoäc. Kieát thuû coù theå duyeân naêm thöù, ñaõ döùt. Vì sao? Vì kieát thuû laø Nhaát thieát bieán. Coù theå duyeân naêm thöù, ñaõ döùt, kieát thuû chaúng phaûi do tu ñaïo döùt tröø. Vì bò kieát thuû troùi buoäc, khoâng bò kieát aùi troùi buoäc: Khoå trí ñaõ sinh, taäp trí chöa sinh. Phaùp do kieán thuû döùt tröø, kieán taäp ñaõ döùt tröø, kieát thuû chöa döùt tröø. Khoå trí ñaõ sinh, taäp trí chöa sinh. Kieát aùi, choã döùt tröø cuûa kieán khoå neáu döùt tröø thì kieát thuû cuõng döùt. Kieát thuû choã döùt tröø cuûa kieát taäp, duyeân troùi buoäc thaáy khoå maø döùt tröø, ñoù goïi laø bò kieát thuû troùi buoäc, chaúng phaûi kieát aùi troùi buoäc. Vì sao? Vì kieát aùi cuûa chuûng mình ñaõ döùt tröø, kieát aùi cuûa chuûng ngöôøi khaùc khoâng taïo ra duyeân troùi buoäc, vì chaúng phaûi Nhaát thieát bieán. Khoâng phaûi laø söï troùi buoäc cuûa töông öng, vì nhoùm cuûa ngöôøi khaùc. Ñeàu troùi buoäc: Raøng buoäc ñuû phaùp, bò döùt tröø cuûa kieán ñaïo, tu ñaïo. Caû hai ñeàu troùi buoäc phaùp, bò döùt tröø cuûa kieán khoå raøng buoäc ñuû, vì bò moät thöù kieát aùi troùi buoäc. Do kieán taäp döùt cuõng gioáng nhö theá. Tu ñaïo ñaõ döùt tröø moät thöù kieát aùi troùi buoäc, ba thöù kieát thuû troùi buoäc. Choã döùt cuûa kieán ñaïo cuõng nhö teáh, choã döùt cuûa tu ñaïo, moät thöù kieát aùi raøng buoäc, hai thöù kieát aùi raøng buoäc. Khoå trí ñaõ sinh, taäp trí chöa sinh, phaùp nôi do kieán taäp döùt, kieán dieät, kieán ñaïo, tu ñaïo, caû hai ñeàu troùi buoäc. Phaùp döùt tröø cuûa kieán taäp, do tu ñaïo döùt, bò moät thöù kieát aùi troùi buoäc, cuõng bò moät thöù kieát thuû troùi buoäc. Phaùp, bò döùt kieán dieät, kieán ñaïo, moät thöù kieát aùi

troùi buoäc, hai thöù kieát thuû troùi buoäc. Phaùp, bò döùt töø cuûa kieán khoå chæ bò kieát thuû troùi buoäc, khoâng bò kieát aùi troùi buoäc, cho neân khoâng noùi. Taäp trí ñaõ sinh, dieät trí chöa sinh, phaùp, bò döùt töø cuûa kieán dieät, kieán ñaïo, caû hai ñeàu troùi buoäc. Phaùp do thaáy dieät maø ñoaïn töø, bò moät thöù kieát aùi troùi buoäc, do kieán ñaïo döùt cuõng gioáng nhö theá. Phaùp, döùt töø cuûa tu ñaïo, chæ bò kieát aùi troùi buoäc, khoâng bò kieát thuû troùi buoäc, vì vaäy neân khoâng noùi. Dieät trí ñaõ sinh, ñaïo trí chöa sinh, phaùp bò döùt cuûa kieán ñaïo, caû hai ñeàu troùi buoäc, phaùp, döùt töø cuûa kieán ñaïo, bò moät thöù kieát aùi troùi buoäc, moät thöù kieát thuû troùi buoäc, laø do tu ñaïo döùt, noùi roäng nhö treân. Caû hai ñeàu khoâng troùi buoäc: Taäp trí ñaõ sinh, dieät trí chöa sinh, phaùp, bò döùt töø cuûa kieán khoå, kieán taäp, caû hai ñeàu khoâng troùi buoäc. Dieät trí ñaõ sinh, ñaïo trí chöa sinh, phaùp bò döùt cuûa kieán khoå, caû hai ñeàu khoâng troùi buoäc. Ñeä töû cuûa Ñöùc Theá toân kieán ñeá ñaày ñuû, phaùp, döùt töø cuûa kieán ñaïo, caû hai ñeàu khoâng troùi buoäc. AÙi duïc ñaõ döùt, phaùp leä thuoäc coõi Duïc, caû hai ñeàu khoâng troùi buoäc. AÙi coõi Saéc ñaõ döùt, phaùp leä thuoäc coõi Saéc, caû hai ñeàu khoâng troùi buoäc. AÙi coõi Voâ saéc ñaõ döùt taát caû, caû hai ñeàu khoâng troùi buoäc. Vì sao? Vì neáu kieát kia döùt töø thì xöù sôû cuõng döùt töø. Neáu xöù sôû bò kieát aùi troùi buoäc, thì coù bò kieát ganh tî troùi buoäc hay khoâng? Kieát aùi ôû ba coõi, naêm thöù döùt duyeân höõu laäu, chaúng phaûi Nhaát thieát bieán. Kieát ganh tî ôû coõi Duïc, do tu ñaïo döùt töø, duyeân höõu laäu, chaúng phaûi Nhaát thieát bieán. Neáu laø raøng buoäc ñuû thì phaùp, bò döùt töø cuûa tu ñaïo ôû coõi Duïc, neáu ñaõ bò kieát aùi troùi buoäc, thì cuõng seõ bò kieát ganh tî troùi buoäc, neáu ñaõ bò kieát ganh tî troùi buoäc, thì cuõng bò kieát aùi troùi buoäc. Neáu chaúng phaûi raøng buoäc ñuû thì kieát aùi seõ taêng tröôûng ôû naêm thöù döùt cuûa ba coõi, cho neân thích hôïp vôùi luaän cöù sau. Hoûi: Neáu Xöù sôû bò kieát aùi troùi buoäc, thì coù bò kieát ganh tî troùi buoäc hay khoâng? Ñaùp: Neáu ñaõ bò kieát ganh tî troùi buoäc, thì cuõng bò kieát aùi troùi buoäc. Phaùp do tu ñaïo döùt töø, bò moät thöù kieát aùi troùi buoäc, moät thöù kieát ganh tî troùi buoäc. Hoûi: Coù khi naøo bò kieát aùi troùi buoäc, maø khoâng bò kieát ganh tî troùi buoäc hay khoâng? Ñaùp: Phaùp, bò döùt töø cuûa kieán ñaïo, kieát aùi chöa döùt töø. Hoaëc bò kieát aùi cuûa boán thöù phaùp chöa döùt, hoaëc bò kieát aùi cho ñeán do kieán ñaïo döùt chöa döùt, kieát aùi cuûa phaùp leä thuoäc coõi Saéc, coõi Voâ saéc chöa döùt töø,

ñoù goïi laø kieát aùi troùi buoäc, khoâng bò kieát ganh tî troùi buoäc. Vì sao? Vì coõi Saéc, coõi Voâ saéc khoâng bò kieát ganh tî, veà nghóa khoâng bò kieát ganh tî, nhö ñaõ noùi ôû treân. Nhö kieát aùi, kieát ganh tî, noùi cuõng gioáng nhö theá. Vì sao? Vì hai kieát naày ñeàu ôû naêm thöù döùt cuûa ba coõi duyeân höõu laäu, chaúng phaûi Nhaát thieát bieán. Hoûi: Neáu xöù sôû bò kieát giaän döõ troùi buoäc, thì coù bò kieát maïn troùi buoäc hay khoâng? Ñaùp: Kieát giaän döõ ôû coõi Duïc, naêm thöù coõi Duïc ñaõ döùt duyeân höõu laäu, chaúng phaûi Nhaát thieát bieán. Kieát maïn ôû ba coõi, naêm thöù döùt duyeân höõu laäu chaúng phaûi Nhaát thieát bieán. Neáu laø raøng buoäc ñuû, naêm thöù xöù sôû leä thuoäc coõi Duïc, bò kieát giaän döõ troùi buoäc, cuõng bò kieát maïn troùi buoäc. Neáu ñaõ bò kieát maïn troùi buoäc thì cuõng

bò kieát giaän döõ troùi buoäc. Neáu chaúng phaûi raøng buoäc ñuû, thì kieát maïn seõ taêng tröôûng ôû ba coõi. Cho neân, ñöôïc thuaän vôùi luaän cöù ôû tröôùc. Hoûi: Neáu xöù sôû bò kieát giaän döõ troùi buoäc, thì coù bò kieát maïn troùi buoäc hay khoâng? Ñaùp: Neáu ñaõ bò kieát giaän döõ troùi buoäc, thì cuõng bò kieát maïn troùi buoäc. Xöù sôû, laø choã döùt tröø cuûa naêm thöù coõi Duïc. Hoûi: Coù khi naøo bò kieát maïn troùi buoäc, maø khoâng bò kieát giaän döõ troùi buoäc hay khoâng? Ñaùp: Coù. Kieát maïn coõi Saéc, coõi Voâ saéc chöa döùt tröø, hoaëc coù kieát maïn cuûa taùm ñòa chöa döùt tröø, hoaëc coù kieát maïn cho ñeán Phi töôûng Phi phi töôûng xöù chöa döùt tröø, Phi töôûng Phi phi töôûng xöù kia hoaëc coù naêm thöù döùt tröø söï troùi buoäc cuûa kieát maïn, hoaëc coù khi bò kieát maïn troùi buoäc, do tu ñaïo döùt, hoaëc coù chín thöù chöa döùt, hoaëc coù cho ñeán chuûng haï haï chöa döùt, toùm laïi, kieát maïn coõi Saéc, coõi Voâ saéc chöa döùt tröø, ñoù goïi laø bò kieát maïn troùi buoäc, khoâng bò kieát giaän döõ troùi buoäc. Vì sao? Vì ôû coõi Saéc, coõi Voâ saéc khoâng bò kieát giaän döõ, veà nghóa khoâng bò kieát giaän döõ coõi Saéc, coõi Voâ saéc, nhö ñaõ noùi treân. Hoûi: Neáu xöù sôû bò kieát giaän döõ raøng buoäc, thì coù bò kieát voâ minh troùi buoäc hay khoâng? Ñaùp: Kieát giaän döõ ôû coõi Duïc, choã döùt tröø cuûa naêm thöù duyeân höõu laäu, chaúng phaûi Nhaát thieát bieán, kieát voâ minh trong ba coõi bò naêm thöù döùt tröø, duyeân höõu laäu voâ laäu, laø Nhaát thieát bieán. Neáu laø raøng buoäc ñuû, thì naêm thöù xöù sôû cuûa coõi Duïc seõ bò kieát giaän döõ troùi buoäc, cuõng bò kieát voâ minh troùi buoäc. Neáu bò kieát voâ minh troùi buoäc, thì cuõng bò kieát giaän döõ troùi buoäc. Neâuù chaúng phaûi raøng buoäc ñuû, thì kieát voâ minh seõ taêng tröôûng trong ba coõi, taêng tröôûng Nhaát thieát bieán, cho neân ñöôïc thuaän vôùi luaän

cöù tröôùc. Hoûi: Neáu xöù sôû bò kieát giaän döõ troùi buoäc, thì coù bò kieát voâ minh troùi buoäc hay khoâng? Ñaùp: Neáu ñaõ bò kieát giaän döõ troùi buoäc, thì cuõng bò kieát voâ minh troùi buoäc. Xöù sôû laø naêm thöù xöù sôû thuoäc coõi Duïc. Hoûi: Coù khi naøo bò kieát voâ minh troùi buoäc, maø khoâng bò kieát giaän döõ troùi buoäc hay khoâng? Ñaùp: Coù. Khoå trí ñaõ sinh, taäp trí chöa sinh, phaùp, bò döùt tröø cuûa kieán khoå, kieán taäp ñaõ döùt, kieát voâ minh chöa döùt. Khoå trí ñaõ sinh, taäp trí chöa sinh, phaùp do thaáy khoå maø döùt tröø, kieát voâ minh, do kieán taäp döùt tröø duyeân troùi buoäc, ñoù goïi laø bò kieát voâ minh troùi buoäc, khoâng bò troùi buoäc do kieát giaän döõ. Vì sao? Vì kieát giaän döõ cuûa chuûng mình ñaõ döùt. Chuûng ngöôøi khaùc, nghóa laø do kieán khoå maø döùt tröø, chaúng phaûi duyeân troùi buoäc, vì chaúng phaûi Nhaát thieát bieán, chaúng leä thuoäc töông öng, laø vì nhoùm khaùc. Phaùp leä thuoäc coõi Saéc, coõi Voâ saéc, kieát voâ minh chöa döùt, hoaëc coù kieát voâ minh cuûa taùm ñòa chöa döùt, hoaëc coù kieát voâ minh cho ñeán Phi töôûng Phi phi töôûng xöù chöa döùt. Phi töôûng Phi phi töôûng xöù kia, hoaëc coù naêm thöù chöa döùt, hoaëc coù do tu ñaïo döùt chöa döùt, tu ñaïo cuûa Phi töôûng Phi phi töôûng xöù ñaõ döùt. hoaëc coù chín thöù chöa döùt, hoaëc cho ñeán chuûng haï haï chöa döùt. Toùm laïi, kieát voâ minh thuoäc coõi Saéc, coõi Voâ saéc chöa döùt, ñoù goïi laø kieát voâ minh ñaõ troùi buoäc, khoâng bò kieát giaän döõ troùi buoäc. Vì sao? Vì ôû coõi Saéc, coõi Voâ saéc khoâng bò kieát giaän, nhö

ñaõ noùi treân. Hoûi: Neáu xöù sôû bò kieát giaän döõ troùi buoäc, thì coù bò kieát kieán troùi buoäc hay khoâng? Ñaùp: Kieát giaän döõ ôû naêm thöù döùt coõi Duïc duyeân höõu laäu chaúng phaûi Nhaát thieát bieán. Kieát kieán ôû naêm thöù döùt cuûa ba coõi duyeân höõu laäu, voâ laäu, Nhaát thieát bieán chaúng phaûi Nhaát thieát bieán. Neáu laø raøng buoäc ñuû, thì naêm thöù döùt coõi Duïc, xöù sôû bò kieát giaän döõ ñaõ troùi buoäc, cuõng bò kieát kieán troùi buoäc. Neáu bò kieát kieán troùi buoäc thì cuõng bò kieát giaän troùi buoäc. Neáu chaúng phaûi raøng buoäc ñuû thì kieát giaän döõ seõ lôùn maïnh ôû naêm thöù döùt, kieát kieán seõ taêng tröôûng ôû Nhaát thieát bieán cuûa ba coõi. Cho neân ñöôïc taïo ra boán tröôøng hôïp. Neáu bò kieát giaän döõ troùi buoäc, thì seõ khoâng bò kieát kieán troùi buoäc hay khoâng? Cho ñeán noùi roäng thaønh boán tröôøng hôïp. Bò kieát giaän döõ troùi buoäc, khoâng bò kieát kieán troùi buoäc chöa lìa aùi duïc, taäp trí ñaõ sinh, dieät trí chöa sinh, phaùp baát töông öng cuûa kieán, choã döùt tröø cuûa kieán dieät, kieán ñaïo, thuoäc coõi Duïc, kieát giaän döõ chöa döùt,

phaùp baát töông öng cuûa kieán, choã döùt tröø cuûa kieán dieät, kieán ñaïo thuoäc coõi Duïc. Hoûi: Nhö theá laø sao? Ñaùp: Töùc laø phaùp töông öng cuûa taø kieán, kieán thuû, giôùi thuû, aùi, giaän döõ, maïn, nghi, voâ minh. Kieát giaän döõ cuûa phaùp naày chöa döùt. Duyeân troùi buoäc trong nhoùm mình, töông öng vôùi söï troùi buoäc. Tuï ngöôøi khaùc taïo ra duyeân troùi buoäc, chaúng phaûi kieát kieán troùi buoäc. Vì sao? Vì kieát kieán laø Nhaát thieát bieán. Coù theå duyeân vôùi naêm thöù, ñaõ döùt. caùc thöù coøn laïi khoâng döùt, nghóa laø ñoái vôùi phaùp baát töông öng cuûa kieán, chaúng phaûi duyeân troùi buoäc, vì duyeân voâ laäu, neân chaúng phaûi töông öng vôùi söï troùi buoäc, laø vì nhoùm cuûa ngöôøi khaùc, vì töï theå khoâng töông öng vôùi töï theå. Phaùp, bò döùt tröø cuûa tu ñaïo coõi Duïc, kieát kieán chöa döùt, noùi roäng nhö treân. Ñeä töû Ñöùc Theá toân kieán ñeá ñaày ñuû, kieát giaän döõ bò tu ñaïo coõi Duïc döùt tröø chöa döùt, noùi roäng nhö treân. Ñoù goïi laø bò kieát giaän döõ troùi buoäc, maø khoâng bò kieát kieán troùi buoäc. Bò kieát kieán troùi buoäc, maø khoâng bò kieát giaän döõ troùi buoäc: Chöa lìa aùi duïc, khoå trí ñaõ sinh, taäp trí chöa sinh, phaùp, bò döùt tröø cuûa kieán khoå coõi Duïc, phaùp bò döùt cuûa kieán taäp, kieát kieán chöa döùt, khoå trí ñaõ sinh, taäp trí chöa sinh, kieát giaän döõ, choã döùt tröø cuûa kieán khoå, bò kieát kieán troùi buoäc, khoâng bò kieát giaän döõ troùi buoäc. Vì sao? Vì kieát giaän döõ cuûa chuûng mình ñaõ döùt. Chuûng ngöôøi khaùc, nghóa laø phaùp do thaáy khoå maø döùt tröø chaúng phaûi duyeân troùi buoäc, vì chaúng phaûi Nhaát thieát bieán, neân chaúng phaûi töông öng vôùi söï troùi buoäc, laø vì nhoùm ngöôøi khaùc. Neân kieát kieán coõi Saéc, coõi Voâ saéc chöa döùt. hoaëc bò kieát kieán cuûa taùm ñòa chöa döùt, hoaëc bò kieát kieán cho ñeán Phi töôûng Phi phi töôûng xöù chöa döùt, Phi töôûng Phi phi töôûng xöù kia, hoaëc coù boán thöù döùt, kieát kieán chöa döùt. Noùi toùm laïi, kieát kieán, phaùp thuoäc coõi Saéc, coõi Voâ saéc chöa döùt tröø. Ñoù goïi laø kieát kieán troùi buoäc, khoâng bò kieát giaän döõ troùi buoäc. Vì sao? Vì coõi Saéc, coõi Voâ saéc khoâng bò kieát giaän döõ, noùi roäng nhö treân. Hoûi: Theá naøo laø caû hai ñeàu troùi buoäc? Ñaùp: Phaùp, bò döùt tröø cuûa kieán ñaïo, tu ñaïo coõi Duïc raøng buoäc ñuû, moät thöù

kieát giaän döõ troùi buoäc, hai thöù kieát kieán troùi buoäc, phaùp bò döùt cuûa kieán taäp cuõng gioáng nhö theá. Phaùp töông öng cuûa kieán, choã kieán dieät döùt tröø, bò moät thöù kieát giaän döõ troùi buoäc, ba thöù kieát kieán troùi buoäc, phaùp baát töông öng cuûa kieán, moät thöù kieát giaän döõ troùi buoäc, hai thöù kieát kieán troùi buoäc, phaùp bò döùt cuûa kieán ñaïo cuõng gioáng nhö theá. Phaùp bò döùt cuûa tu ñaïo leä thuoäc coõi Duïc, moät thöù kieát giaän döõ troùi buoäc, hai thöù kieát kieán troùi buoäc. AÙi duïc chöa döùt, khoå trí ñaõ sinh, taäp trí chöa sinh, phaùp

bò döùt cuûa kieán taäp, dieät, ñaïo, tu ñaïo, leä thuoäc coõi Duïc, caû hai ñeàu troùi buoäc. Phaùp, bò döùt tröø cuûa kieán taäp, moät thöù kieát giaän döõ troùi buoäc, moät thöù kieát kieán troùi buoäc. Hai thöù kieát kieán troùi buoäc, phaùp baát töông öng cuûa kieán, moät thöù kieát kieán troùi buoäc, moät thöù kieát kieán troùi buoäc, phaùp, bò döùt tröø cuûa kieán ñaïo cuõng gioáng nhö theá. Phaùp, bò döùt tröø cuûa tu ñaïo, moät thöù kieát giaän döõ troùi buoäc, moät thöù kieát kieán troùi buoäc, phaùp bò döùt cuûa kieán khoå, duø bò kieát kieán troùi buoäc, nhöng khoâng bò kieát giaän döõ troùi buoäc, cho neân khoâng noùi. Taäp trí ñaõ sinh, dieät trí chöa sinh, choã döùt tröø cuûa kieán dieät thuoäc coõi Duïc, phaùp töông öng cuûa kieán caû hai phaùp ñeàu troùi buoäc, phaùp töông öng cuûa kieán, choã döùt tröø cuûa kieán dieät coõi Duïc, moät thöù kieát giaän döõ troùi buoäc, moät thöù kieát kieán troùi buoäc, phaùp baát töông öng cuûa kieán, maëc duø bò kieát giaän döõ troùi buoäc, nhöng khoâng bò kieát kieán troùi buoäc. Cho neân khoâng noùi. Phaùp, bò döùt tröø cuûa kieán ñaïo cuõng gioáng nhö theá, phaùp bò döùt cuûa tu ñaïo coõi Duïc duø bò kieát giaän döõ troùi buoäc, nhöng khoâng bò kieát kieán troùi buoäc, cho neân khoâng noùi. Chöa lìa aùi duïc, dieät trí ñaõ sinh, ñaïo trí chöa sinh, phaùp töông öng cuûa kieán, do kieán ñaïo döùt, caû hai ñeàu troùi buoäc, moät thöù kieát giaän döõ troùi buoäc, phaùp baát töông öng cuûa kieán, do kieán ñaïo döùt thuoäc coõi Duïc vaø do tu ñaïo döùt, maëc duø bò kieát giaän döõ troùi buoäc nhöng khoâng bò kieát kieán troùi buoäc, cho neân khoâng noùi. Ñoù goïi laø caû hai ñeàu troùi buoäc. Khoâng troùi buoäc: Taäp trí ñaõ sinh, dieät trí chöa sinh, phaùp bò döùt cuûa kieán khoå, kieán taäp, caû hai phaùp ñeàu khoâng troùi buoäc. Phaùp baát töông öng cuûa kieán, choã döùt tröø cuûa kieán dieät, kieán ñaïo coõi Saéc, coõi Voâ saéc, caû hai ñeàu khoâng troùi buoäc, phaùp, bò döùt tröø cuûa tu ñaïo coõi Saéc, caû hai ñeàu khoâng troùi buoäc. Dieät trí ñaõ sinh, ñaïo trí chöa sinh, phaùp bò döùt cuûa kieán khoå, taäp, dieät coõi Duïc, caû hai ñeàu khoâng troùi buoäc. Phaùp baát töông öng cuûa kieán, leä thuoäc (troùi buoäc) coõi Saéc, coõi Voâ saéc vaø phaùp bò döùt cuûa tu ñaïo, caû hai ñeàu khoâng troùi buoäc. Ñeä töû cuûa Ñöùc Theá toân kieán ñeá ñaày ñuû phaùp, bò döùt tröø cuûa kieán ñaïo, caû hai ñeàu khoâng troùi buoäc. Phaùp bò döùt cuûa tu ñaïo, leä thuoäc coõi Saéc, coõi Voâ saéc, caû hai ñeàu khoâng troùi buoäc. Ñaõ lìa aùi duïc, phaùp thuoäc coõi Duïc, caû hai ñeàu khoâng troùi buoäc. Ñaõ lìa aùi coõi Saéc, phaùp thuoäc coõi Saéc, caû hai ñeàu khoâng troùi buoäc. Ñaõ lìa aùi coõi Saéc, taát caû khoâng troùi buoäc. Vì sao? Vì kieát kia ñaõ döùt, xöù sôû cuõng theá. nhö kieát kieán cuûa kieát giaän döõ, kieát nghi cuûa kieát giaän döõ, noùi cuõng

gioáng nhö theá. Vì sao? Vì hai kieát naày ñeàu ôû ba coõi. Boán thöù döùt duyeân

höõu laäu, voâ laäu, laø Nhaát thieát bieán chaúng phaûi Nhaát thieát bieán. Hoûi: Trong coõi Duïc coù nghóa cuûa kieát giaän döõ troùi buoäc, khoâng troùi buoäc thì coù theå nhö theá, trong coõi Saéc, coõi Voâ saéc khoâng bò kieát giaän döõ, sao laïi noùi kieát giaän döõ khoâng troùi buoäc hay khoâng? Ñaùp: Khoâng troùi buoäc coù hai thöù: 1. Töø troùi buoäc ñöôïc khoâng troùi buoäc. 2. Taùnh khoâng troùi buoäc. Coõi Duïc khoâng troùi buoäc, laø töø troùi buoäc ñöôïc khoâng troùi buoäc, vì coù kieát giaän döõ. Cuõng nhö trong Tyø-ni noùi: Coù hai ngöôøi goïi laø tònh thoaùt khôûi: 1. Khoâng heà phaïm giôùi. 2. Duø coù phaïm giôùi, nhöng ñuùng nhö phaùp tröø boû. Ngöôøi khoâng heà phaïm giôùi, goïi laø voán tònh thoaùt khôûi, duø coù phaïm giôùi, nhöng nhö phaùp tröø boû, goïi laø voán chaúng phaûi tònh thoaùt khôûi, ñöôïc tònh thoaùt khôûi. Troùi buoäc, khoâng troùi buoäc kia cuõng gioáng nhö theá. Hoûi: Neáu xöù sôû bò kieát giaän döõ troùi buoäc, thì coù bò kieát thuû troùi buoäc hay khoâng? Ñaùp: Kieát giaän döõ ôû coõi Duïc, naêm thöù döùt duyeân höõu laäu, chaúng phaûi Nhaát thieát bieán. Kieát thuû ôû ba coõi, boán thöù döùt, duyeân höõu laäu, laø Nhaát thieát bieán, chaúng phaûi Nhaát thieát bieán. Neáu laø raøng buoäc ñuû thì naêm thöù xöù sôû thuoäc coõi Duïc. Neáu bò kieát giaän döõ troùi buoäc thì cuõng bò kieát thuû troùi buoäc. Neáu bò kieát thuû troùi buoäc thì cuõng bò kieát giaän döõ troùi buoäc. Neáu chaúng phaûi raøng buoäc ñuû thì kieát giaän döõ seõ ôû naêm thöù döùt, kieát thuû seõ taêng tröôûng ôû ba coõi laø Nhaát thieát bieán. Cho neân ñöôïc taïo ra boán tröôøng hôïp. Neáu xöù sôû bò kieát giaän döõ, thì coù bò kieát thuû troùi buoäc hay khoâng? Cho ñeán noùi roäng thaønh boán tröôøng hôïp. Bò kieát giaän döõ troùi buoäc, khoâng bò kieát thuû troùi buoäc: Chöa lìa aùi duïc, taäp trí ñaõ sinh, dieät trí chöa sinh, phaùp bò döùt cuûa tu ñaïo thuoäc coõi Duïc, kieát giaän döõ chöa döùt. Hoaëc coù chín thöù chöa döùt, hoaëc coù thöù cho ñeán chuûng haï haï chöa döùt: Dieät trí ñaõ sinh, ñaïo trí chöa sinh. phaùp bò döùt cuûa tu ñaïo thuoäc coõi Duïc, kieát giaän döõ chöa döùt. Ñeä töû cuûa Ñöùc Theá toân kieán ñeá ñaày ñuû, aùi duïc chöa döùt, phaùp, ñoái töôïng cuûa Tu ñaïo thuoäc coõi Duïc, kieát giaän döõ chöa döùt, ñoù goïi laø kieát giaän döõ troùi buoäc khoâng bò troùi buoäc do kieát thuû. Vì sao? Vì kieát thuû laø Nhaát thieát bieán. Naêng duyeân naêm thöù, ñaõ döùt. Trong phaùp bò döùt cuûa tu ñaïo khoâng bò kieát thuû.

Bò kieát thuû troùi buoäc, khoâng bò kieát giaän döõ troùi buoäc: AÙi duïc chöa döùt, khoå trí ñaõ sinh, taäp trí chöa sinh, phaùp bò döùt cuûa kieán khoå thuoäc coõi Duïc, do kieán taäp döùt, kieát thuû chöa döùt, khoå trí ñaõ sinh, taäp trí chöa sinh: choã döùt tröø cuûa kieán khoå coõi Duïc, kieát thuû, kieát giaän döõ döùt. Do kieán taäp döùt, kieát thuû duyeân troùi buoäc, phaùp bò döùt cuûa kieán khoå, bò kieát thuû troùi buoäc, khoâng bò kieát giaän döõ troùi buoäc. Vì sao? Vì kieát giaän döõ cuûa chuûng mình ñaõ döùt. Chuûng cuûa ngöôøi khaùc, nghóa laø ñoái vôùi thaáy khoå maø döùt tröø, chaúng phaûi duyeân troùi buoäc, vì chaúng phaûi Nhaát thieát bieán, neân chaúng phaûi töông öng vôùi söï troùi buoäc, laø vì nhoùm cuûa ngöôøi khaùc. Phaùp thuoäc coõi Saéc, coõi Voâ saéc, kieát thuû chöa döùt. hoaëc coù kieát thuû cuûa taùm ñoïa chöa döùt, hoaëc coù kieát thuû cho ñeán Phi töôûng Phi phi töôûng xöù kia

hoaëc coù boán thöù chöa döùt, hoaëc coù khi cho ñeán moät thöù chöa döùt. Toùm laïi, phaùp thuoäc coõi Saéc, coõi Voâ saéc, kieát thuû chöa döùt. Ñoù goïi laø kieát thuû troùi buoäc, khoâng bò kieát giaän döõ troùi buoäc, vì ôû coõi Saéc, coõi Voâ saéc khoâng bò kieát giaän döõ, noùi roäng nhö treân. Ñeàu troùi buoäc: Raøng buoäc ñuû, phaùp bò döùt cuûa kieán ñaïo, tu ñaïo thuoäc coõi Duïc, caû hai ñeàu troùi buoäc. Raøng buoäc ñuû, phaùp bò döùt cuûa kieán khoå coõi Duïc, moät thöù kieát giaän döõ troùi buoäc, hai thöù kieát thuû troùi buoäc, do kieán taäp döùt, do tu ñaïo döùt, noùi cuõng gioáng nhö theá. Phaùp bò döùt cuûa kieán dieät thuoäc coõi Duïc, moät thöù kieát giaän döõ troùi buoäc, hai thöù kieát thuû troùi buoäc. Phaùp bò döùt cuûa kieán ñaïo, noùi cuõng gioáng nhö theá. AÙi duïc chöa döùt, khoå trí ñaõ sinh, taäp trí chöa sinh, phaùp bò döùt cuûa kieán taäp, dieät, ñaïo, tu ñaïo coõi Duïc, caû hai ñeàu troùi buoäc, do kieán taäp döùt. Ñoái töôïng ñoan cuûa tu ñaïo, moät thöù kieát giaän döõ troùi buoäc moät thöù kieát thuû troùi buoäc. Phaùp bò döùt cuûa kieán dieät coõi Duïc, moät thöù kieát giaän döõ troùi buoäc, moät thöù kieát thuû troùi buoäc. Phaùp bò döùt cuûa kieán dieät coõi Duïc, noùi cuõng gioáng nhö theá. Phaùp, bò döùt tröø cuûa kieán khoå coõi Duïc, duø bò kieát thuû troùi buoäc, nhöng khoâng bò kieát giaän döõ troùi buoäc, cho neân khoâng noùi. AÙi duïc chöa heát, taäp trí ñaõ sinh, dieät trí chöa sinh, phaùp bò döùt cuûa kieán dieät thuoäc coõi Duïc, moät thöù kieát giaän döõ troùi buoäc, moät thöù kieát thuû troùi buoäc. Phaùp bò döùt cuûa kieán ñaïo, noùi cuõng gioáng nhö theá. phaùp bò döùt cuûa tu ñaïo maëc duø bò kieát giaän döõ troùi buoäc, nhöng khoâng bò kieát thuû troùi buoäc, cho neân khoâng noùi. AÙi duïc chöa döùt, dieät trí ñaõ sinh, ñaïo trí chöa sinh, phaùp bò döùt cuûa kieán ñaïo coõi Duïc, caû hai ñeàu troùi buoäc, moät thöù kieát giaän döõ troùi buoäc, moät thöù kieát thuû troùi buoäc. Phaùp, bò döùt tröø cuûa tu ñaïo, nhö ñaõ noùi ôû treân. Ñoù goïi laø caû hai ñeàu troùi buoäc.

Ñeàu khoâng troùi buoäc: Noùi roäng nhö kinh naày, cho ñeán lìa duïc coõi Voâ saéc, caû hai ñeàu khoâng troùi buoäc. Vì sao? Vì neáu kieát kia döùt, thì xöû sôû cuõng döùt. Hoûi: Neáu xöù sôû bò kieát giaän döõ troùi buoäc, thì coù bò kieát ganh tî troùi buoäc hay khoâng? Ñaùp: Kieát giaän döõ ôû coõi Duïc, nhö treân ñaõ noùi. Kieát ganh tî ôû coõi Duïc, do tu ñaïo döùt. Duyeân höõu laäu, chaúng phaûi Nhaát thieát bieán. Neáu laø raøng buoäc ñuû, thì laø xöù sôû, do tu ñaïo döùt coõi Duïc. Neáu bò kieát giaän döõ troùi buoäc, thì cuõng bò kieát ganh tî troùi buoäc. Neáu bò kieát ganh tî troùi buoäc, thì cuõng bò kieát giaän döõ troùi buoäc. Neáu chaúng phaûi raøng buoäc ñuû thì kieát giaän döõ seõ taêng tröôûng ôû naêm thöù döùt. Cho neân ñöôïc taïo ra söï caân xöùng vôùi luaän cöù sau. Hoûi: Neáu xöù sôû bò kieát giaän döõ troùi buoäc, thì coù bò kieát ganh tî troùi buoäc hay khoâng? Ñaùp: Neáu coù kieát ganh tî troùi buoäc, thì cuõng coù kieát giaän döõ troùi buoäc. Xöù sôû, laø nôi choán bò döùt cuûa tu ñaïo coõi Duïc. Hoûi: Coù khi naøo bò kieát giaän döõ troùi buoäc, maø khoâng bò kieát ganh tî troùi buoäc hay khoâng? Ñaùp: Coù. Kieát giaän döõ, do kieán ñaïo döùt thuoäc coõi Duïc chöa döùt. hoaëc coù boán thöù döùt, kieát giaän döõ chöa döùt. Hoaëc coù khi cho ñeán kieát giaän döõ choã döùt cuûa kieán ñaïo chöa döùt. Toùm laïi, phaùp bò döùt cuûa kieán ñaïo thuoäc coõi Duïc, kieát giaän döõ chöa döùt, ñoù

goïi laø bò kieát giaän döõ troùi buoäc, khoâng bò kieát ganh tî troùi buoäc. Vì sao? Vì do kieán ñaïo döùt khoâng bò kieát ganh tî. Nhö kieát giaän döõ, kieát ganh tî, kieát giaän döõ keo kieät, noùi cuõng gioáng nhö theá. Vì sao? Vì hai kieát naày ñeàu laø troùi buoäc coõi Duïc. Do tu ñaïo döùt duyeân theo höõu laäu, vì chaúng phaûi Nhaát thieát bieán. Hoûi: Neáu xöù sôû bò kieát voâ minh troùi buoäc, thì coù bò kieát kieán troùi buoäc hay khoâng? Ñaùp: Kieát voâ minh ôû ba coõi, naêm thöù döùt duyeân höõu laäu, voâ laäu, laø Nhaát thieát bieán, chaúng phaûi Nhaát thieát bieán. Kieát kieán ôû ba coõi boán thöù döùt duyeân höõu laäu, voâ laäu laø Nhaát thieát bieán, chaúng phaûi Nhaát thieát bieán. Neáu laø raøng buoäc ñuû thì laø xöù sôû cuûa naêm thöù döùt cuûa ba coõi. Neáu ñaõ bò kieát voâ minh troùi buoäc, thì cuõng bò kieát voâ minh troùi buoäc. Neáu chaúng phaûi raøng buoäc ñuû thì kieát voâ minh seõ taêng tröôûng ôû naêm thöù döùt. Cho neân ñöôïc taïo ra söï ñoái xöùng vôùi luaän cöù sau. Hoûi: Neáu xöù sôû bò kieát voâ minh troùi buoäc, thì coù bò kieát kieán troùi buoäc hay khoâng?

Ñaùp: Neáu bò kieát kieán troùi buoäc, cuõng bò kieát voâ minh troùi buoäc. Xöù sôû, laø xöù sôû cuûa naêm thöù döùt nôi ba coõi. Hoûi: Coù khi naøo, bò kieát voâ minh troùi buoäc, maø khoâng bò kieát kieán troùi buoäc hay khoâng? Ñaùp: Coù, taäp trí ñaõ sinh, dieät trí chöa sinh, phaùp baát töông öng cuûa kieán, choã döùt tröø cuûa kieán dieät, kieán ñaïo, kieát voâ minh chöa döùt, phaùp baát töông öng cuûa kieán, choã döùt tröø cuûa kieán dieät, kieán ñaïo. Hoûi: Nhö theá laø sao? Ñaùp: Töùc laø phaùp töông öng cuûa taø kieán, kieán thuû, giôùi thuû, aùi, giaän döõ, maïn, nghi, voâ minh baát coäng. Phaùp naày bò kieát voâ minh troùi buoäc, khoâng bò kieát kieán troùi buoäc, trong nhoùm cuûa ngöôøi khaùc, taïo ra duyeân troùi buoäc chaúng phaûi töông öng vôùi troùi buoäc, khoâng bò kieát kieán troùi buoäc trong nhoùm mình, duyeân vôùi söï troùi buoäc töông öng cuûa taäp, trong nhoùm cuûa ngöôøi khaùc thì laøm duyeân troùi buoäc, chaúng phaûi troùi buoäc töông öng. Khoâng bò kieát kieán troùi buoäc. Vì sao? Vì kieát kieán laø Nhaát thieát bieán, coù theå duyeân naêm thöù, nghóa laø ñaõ döùt tröø, kieát coøn lai khoâng döùt, nghóa laø ñoái vôùi baát töông öng cuûa kieán, choã döùt tröø cuûa kieán dieät, kieán ñaïo, khoâng duyeân troùi buoäc, vì duyeân voâ laäu, neân khoâng töông öng vôùi söï troùi buoäc. Vì nhoùm cuûa ngöôøi khaùc, neân phaùp bò döùt cuûa tu ñaïo, kieát voâ minh chöa döùt. Hoaëc coù kieát voâ minh cuûa chín ñòa chöa döùt, hoaëc coù kieát voâ minh cho ñeán Phi töôûng Phi phi töôûng xöù chöa döùt, töùc Phi töôûng Phi phi töôûng xöù kia. Hoaëc coù chín thöù kieát voâ minh chöa döùt, hoaëc coù kieát voâ minh cho ñeán chuûng haï haï chöa döùt. Toùm laïi, kieát voâ minh, do tu ñaïo döùt chöa döùt, ñoù goïi laø kieát voâ minh troùi buoäc, chaúng phaûi bò kieát kieán troùi buoäc. Vì sao? Vì kieát kieán laø Nhaát thieát bieán, coù theå duyeân naêm thöù, nghóa laø ñaõ döùt. do tu ñaïo döùt khoâng bò kieát kieán. Dieät trí ñaõ sinh, ñaïo trí chöa sinh, do kieán ñaïo döùt, laø phaùp baát töông öng cuûa kieán. kieát voâ minh chöa döùt vaø phaùp, bò döùt tröø cuûa tu ñaïo, kieát voâ minh chöa döùt, noùi roäng nhö treân. Ñeä töû cuûa Ñöùc Theá toân ñaõ kieán ñeá ñaày ñuû. Phaùp, bò döùt tröø cuûa tu ñaïo, kieát voâ minh chöa döùt, noùi roäng nhö treân. Nhö kieát voâ minh, kieát kieán, kieát voâ

minh, kieát nghi, noùi cuõng gioáng nhö theá. Vì sao? Vì hai kieát naày ñeàu coù ôû ba coõi, boán thöù döùt. duyeân höõu laäu, voâ laäu laø Nhaát thieát bieán, chaúng phaûi Nhaát thieát bieán. Hoûi: Neáu ôû xöù sôû bò kieát voâ minh troùi buoäc, thì coù bò kieát thuû troùi buoäc hay khoâng? Ñaùp: Kieát voâ minh ôû ba coõi, nhö treân ñaõ noùi. Kieát thuû ôû ba coõi, cuõng nhö treân ñaõ noùi. Neáu laø raøng buoäc ñuû, thì ba coõi laø xöù sôû cuûa naêm

thöù döùt, nhö ñaõ noùi ôû treân. Neáu chaúng phaûi raøng buoäc ñuû, thì kieát voâ minh seõ taêng tröôûng ôû naêm thöù döùt. cho neân, ñöôïc taïo ra söï caân xöùng vôùi luaän cöù sau. Hoûi: Neáu ôû xöù sôû bò kieát voâ minh troùi buoäc, thì coù bò kieát thuû troùi buoäc hay khoâng? Ñaùp: Neáu ñaõ bò kieát thuû troùi buoäc, ñöông nhieân cuõng seõ bò kieát voâ minh troùi buoäc. Hoûi: Coù tröôøng hôïp bò kieát voâ minh troùi buoäc, maø khoâng bò kieát thuû troùi buoäc hay khoâng? Ñaùp: Coù. Taäp trí ñaõ sinh, dieät trí chöa sinh, phaùp bò döùt cuûa tu ñaïo, kieát voâ minh chöa döùt, noùi roäng nhö treân. Dieät trí ñaõ sinh, ñaïo trí chöa sinh, phaùp bò döùt cuûa tu ñaïo, kieát voâ minh chöa döùt, nhö ñaõ noùi ôû treân. Ñeä töû Ñöùc Theá toân ñaõ kieán ñeá ñaày ñuû phaùp bò döùt cuûa tu ñaïo, kieát voâ minh chöa döùt, noùi roäng nhö treân. Hoûi: Neáu xöù sôû bò kieát voâ minh troùi buoäc, thì coù bò kieát ganh tî troùi buoäc hay khoâng? Ñaùp: Kieát voâ minh ôû ba coõi, nhö ñaõ noùi ôû treân, kieát ganh tî ôû coõi Duïc, nhö treân ñaõ noùi. Neáu laø raøng buoäc ñuû thì söï troùi buoäc coõi Duïc laø xöù sôû cuûa tu ñaïo döùt. neáu ñaõ bò kieát voâ minh troùi buoäc thì cuõng bò kieát ganh tî troùi buoäc. Neáu ñaõ bò kieát ganh tî troùi buoäc, thì cuõng bò kieát voâ minh troùi buoäc. neáu chaúng phaûi bieát voâ minh troùi buoäc ñuû thì taêng tröôûng ôû naêm thöù döùt cuûa ba coõi. Cho neân, ñöôïc taïo ra söï caân ñoái vôùi luaän cöù sau. Hoûi: Neáu ôû xöù sôû bò kieát voâ minh troùi buoäc, thì coù bò kieát ganh tî troùi buoäc hay khoâng? Ñaùp: Neáu ñaõ bò kieát ganh tî troùi buoäc, thì cuõng bò kieát voâ minh troùi buoäc. Xöù sôû laø nôi choán maø tu ñaïo, thuoäc coõi Duïc döùt tröø. Hoûi: Coù khi naøo bò kieát voâ minh troùi buoäc, maø khoâng bò kieát ganh tî troùi buoäc hay khoâng? Ñaùp: Coù. Phaùp bò döùt cuûa kieán ñaïo thuoäc coõi Duïc, kieát voâ minh chöa döùt. Hoaëc coù boán thöù kieát voâ minh chöa döùt, hoaëc coù moät thöù kieát voâ minh cho ñeán kieán ñaïo chöa döùt, phaùp troùi buoäc ôû coõi Saéc, coõi Voâ saéc, kieát voâ minh chöa döùt, hoaëc coù kieát voâ minh cuûa chín ñòa chöa döùt, hoaëc coù kieát voâ minh cho ñeán Phi töôûng Phi phi töôûng xöù chöa döùt, töùc Phi töôûng Phi phi töôûng xöù. Hoaëc coù naêm thöù kieát voâ minh chöa döùt. hoaëc coù kieát voâ minh cho ñeán do tu ñaïo döùt kia. Hoaëc coù chín thöù kieát chöa döùt, hoaëc coù kieát cho ñeán chuûng haï haï chöa döùt. Toùm laïi, kieát voâ minh coõi Saéc, coõi Voâ saéc chöa döùt. nhö kieát voâ minh, kieát ganh tî, kieát

voâ minh, kieát keo kieät, noùi cuõng nhö treân. Vì sao? Vì hai kieát naày ñeàu ôû coõi Duïc, ñaõ noùi nhö treân. Hoûi: Neáu xöù sôû bò kieát kieán troùi buoäc, thì coù bò kieát thuû troùi buoäc hay khoâng? Ñaùp: Kieát kieán ôû ba coõi, nhö ñaõ noùi ôû treân, kieát thuû ôû ba coõi, cuõng nhö treân ñaõ noùi. Neáu laø raøng buoäc ñuû, nhö treân ñaõ noùi. Neáu chaúng phaûi raøng buoäc ñuû, thì kieát thuû seõ taêng tröôûng ôû höõu laäu, cho neân ñöôïc taïo ra thuaän vôùi luaän cöù tröôùc kia. Neáu ñaõ bò

kieát kieán troùi buoäc, thì cuõng bò kieát kieán troùi buoäc. Xöù sôû: laø nôi choán cuûa naêm thöù döùt ôû ba coõi. Hoûi: Coù khi naøo bò kieát thuû troùi buoäc, maø khoâng bò kieát kieán troùi buoäc hay khoâng? Ñaùp: Coù. Taäp trí ñaõ sinh, dieät trí chöa sinh, phaùp baát töông öng cuûa kieán, choã döùt tröø cuûa kieán dieät, kieán ñaïo, kieán thuû chöa döùt. Dieät trí ñaõ sinh, ñaïo trí chöa sinh, phaùp baát töông öng cuûa kieán, do kieán ñaïo döùt, kieán thuû chöa döùt, noùi roäng nhö treân. Hoûi: Neáu xöù sôû bò kieát kieán troùi buoäc, thì coù bò kieát nghi troùi buoäc hay khoâng? Ñaùp: Kieát kieán ôû ba coõi, nhö treân ñaõ noùi, kieát nghi ôû ba coõi, cuõng noùi nhö treân. Neáu laø raøng buoäc ñuû thì ba coõi laø nôi choán cuûa naêm thöù döùt. Neáu ñaõ bò kieát kieán troùi buoäc, thì cuõng bò kieát nghi troùi buoäc. Neáu ñaõ bò kieát nghi troùi buoäc, thì cuõng bò kieát kieán troùi buoäc. Neáu chaúng phaûi raøng buoäc ñuû thì moãi thöù kieát kieán ñeàu taêng tröôûng trong nhoùm mình. Cho neân ñöôïc taïo ra boán tröôøng hôïp coäi goác cuûa mình. Neáu xöù sôû bò kieát kieán troùi buoäc, thì coù bò kieát nghi troùi buoäc hay chaêng? Cho ñeán noùi roäng boán tröôøng hôïp. Bò kieát kieán troùi buoäc, khoâng bò kieát nghi troùi buoäc: Taäp trí ñaõ sinh, dieät trí chöa sinh, phaùp töông öng cuûa kieán, choã döùt tröø cuûa kieán dieät, kieán ñaïo. Kieát kieán chöa döùt, dieät trí ñaõ sinh, ñaïo trí chöa sinh, phaùp töông öng cuûa kieán, do kieán ñaïo döùt, kieát kieán chöa döùt, ñoù goïi laø bò kieát kieán troùi buoäc, chöù chaúng phaûi kieát nghi troùi buoäc. Vì sao? Vì kieát nghi laø Nhaát thieát bieán, coù theå duyeân naêm thöù nghóa ñaõ döùt, caùc phaùp khaùc khoâng döùt, nghóa laø ñoái vôùi phaùp töông öng cuûa kieán, chaúng phaûi duyeân troùi buoäc, vì duyeân voâ laäu, chaúng phaûi töông vôùi söï troùi buoäc, vì nhoùm ngöôøi khaùc.

Bò kieát nghi troùi buoäc, maø khoâng bò kieát kieán troùi buoäc. Taäp trí ñaõ sinh, dieät trí chöa sinh, phaùp töông öng cuûa nghi, ñoái töôïng cuûa kieán dieät chöa sinh. Phaùp töông öng cuûa nghi, choã döùt tröø cuûa kieán dieät, kieán ñaïo, kieát nghi chöa döùt, dieät trí ñaõ sinh, ñaïo trí chöa sinh. Phaùp töông cuûa nghi, do kieán ñaïo döùt, kieát nghi chöa döùt, ñoù goïi laø bò kieán nghi troùi buoäc, khoâng bò kieát kieán troùi buoäc. Vì sao? Vì kieát kieán laø Nhaát thieát bieán, coù theå duyeân naêm thöù, ñaõ döùt, kieát coøn laïi khoâng döùt, nghóa laø ñoái phaùp töông öng vôùi söï troùi buoäc, vì nhoùm cuûa ngöôøi khaùc. Ñeàu coù troùi buoäc: Raøng buoäc ñuû, phaùp bò döùt cuûa kieán ñaïo, tu ñaïo, caû hai ñeàu troùi buoäc. Phaùp, bò döùt tröø cuûa kieán ñaïo, troùi buoäc ôû coõi Duïc, kieát kieán chöa döùt, Hoaëc coù boán thöù chöa döùt, hoaëc bò kieát kieán cho ñeán kieán ñaïo chöa döùt. Phaùp troùi buoäc coõi saéc, kieát kieán chöa ñoaïc. Hoaëc coù kieán kieán cuûa taùm ñòa chöa döùt. Hoaëc bò kieát kieán cho ñeán Phi töôûng Phi phi töôûng xöù chöa döùt, töùc Phi töôûng Phi phi töôûng xöù kia. Hoaëc coù boán thöù chöa döùt. Hoaëc bò kieát kieán cho ñeán kieán ñaïo chöa döùt, ñoù goïi laø bò kieát kieán troùi buoäc maø khoâng bò kieát ganh tî troùi buoäc. Bò kieát ganh tî troùi buoäc, chaúng phaûi kieát kieán troùi buoäc: AÙi duïc chöa döùt, taäp trí ñaõ sinh, phaùp bò döùt cuûa tu ñaïo, troùi buoäc coõi Duïc kieát ganh tî chöa döùt cho ñeán ñeä töû cuûa Ñöùc Theá toân, ñaõ kieán ñeá ñaày ñuû aùi duïc chöa döùt, phaùp, ñoái töôïng cuûa tu ñaïo thuoäc coõi Duïc, kieát

ganh tî chöa döùt, ñoù goïi laø kieát ganh tî troùi buoäc, maø khoâng bò kieát kieán troùi buoäc. Ñeàu coù söï troùi buoäc: Con ngöôøi raøng buoäc ñuû, phaùp, bò döùt tröø cuûa tu ñaïo thuoäc coõi Duïc, caû hai ñeàu coù troùi buoäc. con ngöôøi raøng buoäc ñuû, phaùp, bò döùt tröø cuûa tu ñaïo, troùi buoäc ôû coõi Duïc: moät thöù kieát ganh tî troùi buoäc hai thöù kieát kieán troùi buoäc chöa lìa duïc. Khoå trí ñaõ sinh, taäp trí chöa sinh, phaùp, bò döùt tröø cuûa tu ñaïo thuoäc coõi Duïc, caû hai ñeàu troùi buoäc, moät thöù kieát kieán troùi buoäc, moät thöù kieát ganh tî troùi buoäc. Ñeàu khoâng troùi buoäc: Noùi roäng nhö kinh naày, cho ñeán lìa aùi coõi Voâ saéc, caû hai ñeàu khoâng troùi buoäc cho ñeán lìa aùi coõi Voâ saéc, caû hai ñeàu khoâng troùi buoäc. Nhö kieát kieán, kieát ganh tî, kieát kieán, kieát keo kieät cuõng gioáng nhö theá. Nhö moân cuûa kieát kieán, moân cuûa kieát nghi cuõng gioáng nhö theá. Neáu xöù sôû bò kieát thuû troùi buoäc, thì coù bò kieát nghi troùi buoäc hay khoâng? Noùi roäng, neân nhö kieát kieán, kieát thuû kieát thuû, kieát nghi cuõng gioáng nhö theá.

Neáu xöù sôû bò kieát thuû troùi buoäc, thì coù bò kieát ganh tî troùi buoäc hay khoâng? Noùi roäng nhö kinh naày. Nhö kieát thuû, kieát ganh tî, kieát thuû, kieát keo kieät, noùi cuõng gioáng nhö theá. Hoûi: Neáu xöù sôû ñaõ bò kieát ganh tî troùi buoäc, thì bò kieát keo kieät troùi buoäc phaûi khoâng? Ñaùp: Ñuùng theá. Vì sao? Vì hai kieán naày ñeàu ôû coõi Duïc, choã döùt cuûa tu ñaïo, ñeàu duyeân höõu laäu, ñeàu chaúng phaûi Nhaát thieát bieán. Hoûi: Nhö söï ganh tî nhaân ngöôøi khaùc sinh, tính keo kieät nhaân chính mình khôûi, sao laïi ñaùp: ñuùng theá? Ñaùp: Taùnh ganh tî duyeân theo ngöôøi khaùc, cuõng nhaân ngöôøi khaùc sinh, duyeân theo mình, khoâng nhaân mình sinh. taùnh keo kieät duyeân theo mình, cuõng do nôi mình sanh duyeân nôi ngöôøi khaùc khaùc, khoâng nhaân ngöôøi khaùc sinh. Laïi coù thuyeát noùi: Hai phaùp naày duyeân theo ngöôøi khaùc, cuõng nhaân nôi ngöôøi khaùc sinh, duyeân mình, cuõng do nôi mình sinh. Hoûi: Nhö söï ganh tî duyeân theo ngöôøi khaùc, cuõng do ngöôøi khaùc sinh, coù theå nhö theá. Nhaân mình, cuõng duyeân nôi mình sinh, sao laïi coù theå nhö theá? Ñaùp: Gioáng nhö coù ngöôøi vì hai vò Tyø-kheo, taïo ra vaät duïng giuùp cho söï soáng, moät vò thì trôû thaønh toát ñeïp, moät vò khoâng trôû thaønh toát ñeïp, ngöôøi khoâng trôû thaønh toát ñeïp, beøn nghó: Nhö ñieàu ta ñaõ laøm, hoaëc khoâng toát ñeïp, neáu ñeå cho ngöôøi kia laøm thì cuõng khoâng thaønh toát ñeïp. Hoûi: Nhö söï keo kieät laø duyeân ôû mình, cuõng nhaân mình sinh, coù theå nhö theá, duyeân theo ngöôøi khaùc, cuõng nhaân ngöôøi khaùc sinh, laøm sao coù theå nhö theá? Ñaùp: Söï keo kieät cuõng nhaân ngöôøi khaùc sinh, gioáng nhö coù ngöôøi thaáy ngöôøi khaùc boá thí, beøn sinh taâm keo kieät: ngöôøi naày laøm sao cho ngöôøi khaùc vaät duïng nhö theá?, cho neân caû hai ngöôøi naày cuõng duyeân theo mình, nôi ngöôøi khaùc, sinh nhaân cuûa mình, cuûa ngöôøi khaùc. Neáu xöù sôû bò kieát aùi quaù khöù troùi buoäc, thì coù bò kieát aùi vò lai troùi buoäc hay khoâng? Cho ñeán noùi roäng. Coù phieàn naõo cuûa töôùng chung, coù phieàn naõo cuûa töôùng rieâng. Phieàn naõo cuûa töôùng rieâng ñoù laø aùi, giaän döõ, maïn, ganh tî, keo kieät. Phieàn naõo cuûa töôùng chung, ñoù laø kieát voâ minh, kieát kieán, kieát thuû, kieát nghi. Phieàn naõo cuûa töôùng chung. Nghóa laø

kieát voâ minh, kieát kieán, kieát thuû, kieát nghi. Phieàn naõo cuûa töôùng rieâng, troùi buoäc naêm thöù xöù sôû cuûa ba coõi ôû ñôøi vò lai, nghóa laø coù theå troùi buoäc ba ñôøi: Quaù khöù khoâng nhaát ñònh. Neáu söï sinh tröôùc kia khoâng döùt,

thì bò troùi buoäc. Neáu tröôùc kia baát sinh maø sinh, ñaõ döùt, thì khoâng troùi buoäc, hieän taïi cuõng khoâng nhaát ñònh. Neáu hieän ôû tröôùc thì troùi buoäc, neáu khoâng hieän ôû tröôùc thì khoâng troùi buoäc. Kieát aùi troùi buoäc naêm thöù xöù sôû cuûa ba coõi, xöù sôû cuûa ba ñôøi. Quaù khöù khoâng nhaát ñònh: Neáu söï sinh tröôùc kia khoâng döùt, thì troùi buoäc, neáu tröôùc baát sinh, maø sinh, laø ñaõ döùt thì khoâng troùi buoäc. Hieän taïi cuõng khoâng nhaát ñònh. Neáu hieän ôû tröôùc thì troùi buoäc, neáu khoâng hieän ôû tröôùc thì khoâng troùi buoäc. Nhö kieát aùi, kieát maïn noùi cuõng gioáng nhö theá. Kieát giaän döõ troùi buoäc xöù sôû cuûa ba ñôøi, naêm thöù döùt coõi Duïc. Kieát giaän döõ ôû vò lai, troùi buoäc xöù sôû cuûa ba ñôøi, naêm thöù döùt coõi Duïc. Quaù khöù khoâng nhaát ñònh: Neáu ñôøi tröôùc khoâng döùt thì troùi buoäc, neáu tröôùc baát sinh maø sinh laø ñaõ döùt thì khoâng troùi buoäc. Hieän taïi khoâng nhaát ñònh. Neáu hieän ôû tröôùc thì troùi buoäc, khoâng hieän ôû tröôùc thì khoâng troùi buoäc. Kieát ganh tî troùi buoäc xöù sôû cuûa ba ñôøi, phaùp, bò döùt töø cuûa tu ñaïo coõi Duïc. Kieát ganh tî vò lai thuoäc coõi Duïc, troùi buoäc xöù sôû cuûa ba ñôøi, phaùp bò döùt cuûa tu ñaïo coõi Duïc. Kieát ganh tî ôû vò lai thuoäc coõi Duïc, troùi buoäc xöù sôû, do tu ñaïo döùt ba ñôøi. Quaù khöù baát ñònh, neáu ñôøi tröôùc khoâng döùt boû thì troùi buoäc, neáu tröôùc baát sinh maø sinh nghóa laø ñaõ döùt thì khoâng troùi buoäc. Hieän taïi cuõng baát ñònh, neáu hieän ôû tröôùc thì troùi buoäc, neáu khoâng hieän ôû tröôùc thì khoâng troùi buoäc. Nhö kieát ganh tî, kieát keo kieät, noùi cuõng gioáng nhö theá. Phieàn naõo cuûa töôùng chung troùi buoäc xöù sôû cuûa naêm thöù döùt cuûa ba coõi. Phieàn naõo cuûa töôùng chung quaù khöù troùi buoäc xöù sôû ba ñôøi cuûa naêm thöù döùt cuûa ba coõi, vò lai, hieän taïi, noùi cuõng gioáng nhö theá. Ñaây laø noùi traûi qua saùu nhoû, baûy lôùn. Toùm löôïc Tyø-baø-sa, neáu xöù sôû bò kieát aùi quaù khöù troùi buoäc, thì coù bò kieát aùi vò lai troùi buoäc phaûi khoâng? Ñaùp: Ñuùng vaäy. Vì sao? Vì tröôùc coù noùi raèng: Kieát aùi vò lai troùi buoäc xöù sôû cuûa ba ñôøi. Hoûi: Neáu bò kieát aùi vò lai troùi buoäc, thì coù bò kieát aùi quaù khöù troùi buoäc hay chaêng? Ñaùp: Neáu ñôøi tröôùc khoâng döùt thì troùi buoäc, neáu tröôùc baát sinh maø sinh, laø ñaõ döùt boû thì khoâng troùi buoäc. Hoûi: Neáu khi kieát aùi quaù khöù ñaõ döùt boû, thì ngay luùc ñoù, kieát aùi vò lai cuõng döùt, thì vì sao ñôøi vò lai nhaát ñònh, coøn quaù khöù laïi khoâng nhaát ñònh, maø noùi nhö theá? Neáu söï sinh tröôùc kia khoâng döùt, thì bò troùi buoäc, neáu tröôùc kia baát sinh maø sinh ñaõ döùt, thì khoâng troùi buoäc phaûi khoâng?

Ñaùp: Phaùp sö nöôùc ngoaøi noùi raèng: Neáu noùi söï sinh tröôùc kia khoâng döùt thì troùi buoäc, laø noùi kieát phaåm trung, neáu tröôùc baát sinh laø noùi kieát phaåm haï. Sinh, ñaõ döùt, laø noùi kieát phaåm thöôïng. Sa-moân nöôùc Keá-taân laïi noùi raèng: Neáu noùi söï sinh tröôùc kia khoâng döùt thì troùi buoäc, laø noùi ba thöù kieát, neáu noùi tröôùc baát sinh laø noùi kieát baäc haï. Neáu noùi sinh laø ñaõ döùt laø noùi kieát trung, kieát thöôïng. Nhö kieát aùi phaåm trung, phaåm thöôïng ôû quaù

khöù ñaõ döùt, vò lai cuõng theá, thì seõ baát sinh kieát aùi phaåm haï, xöù sôû leä thuoäc ñôøi vò lai bò kieát aùi vò lai troùi buoäc, töùc laø xöù sôû kia. Kieát aùi ôû ñôøi tröôùc quaù khöù khoâng döùt, thì troùi buoäc. Neáu tröôùc kia baát sinh maø sinh, nghóa laø ñaõ sinh ôû choã khaùc. Neáu tröôùc baát sinh, hoaëc sinh ôû nôi khaùc, töùc laø ôû choã ñoù ñaõ sinh, maø sinh ñaõ döùt thì khoâng troùi buoäc. Hoûi: Neáu xöù sôû bò kieát aùi quaù khöù troùi buoäc, thì coù bò kieát aùi hieän taïi troùi buoäc hay khoâng? Ñaùp: Hieän taïi, neáu hieän ôû tröôùc, hoaëc khoâng khôûi kieát aùi, hoaëc khôûi kieát khaùc hieän ôû tröôùc, hoaëc khôûi taâm thieän voâ kyù khoâng aån moät hieän ôû tröôùc, hoaëc khoâng coù taâm, cho neân noùi laø hieän ôû tröôùc. Hoûi: Neáu bò kieát aùi hieän taïi troùi buoäc, thì coù bò kieát aùi quaù khöù troùi buoäc hay khoâng? Ñaùp: Neáu ñôøi tröôùc khoâng döùt thì troùi buoäc. Neáu tröôùc baát sinh maø sinh ñaõ döùt thì khoâng troùi buoäc. Hoûi: Neáu xöù sôû bò kieát aùi vò lai troùi buoäc, thì coù bò kieát aùi hieän taïi troùi buoäc hay chaêng? Ñaùp: Neáu hieän ôû tröôùc, noùi roäng nhö treân. Hoûi: Neáu bò kieát aùi hieän taïi troùi buoäc, thì coù bò kieát aùi vò lai troùi buoäc hay khoâng? Ñaùp: Ñuùng vaäy! Vì sao? Vì tröôùc ñaõ noùi: Kieát aùi vò lai troùi buoäc ba ñôøi. Hoûi: Neáu xöù sôû bò kieát aùi quaù khöù troùi buoäc, thì coù bò kieát aùi vò lai, hieän taïi troùi buoäc hay khoâng? Ñaùp: Vò lai thì troùi buoäc hieän taïi. Neáu hieän ôû tröôùc, noùi roäng nhö treân. Hoûi: Neáu bò kieát aùi vò lai, hieän taïi troùi buoäc, thì coù bò bieát aùi quaù khöù troùi buoäc hay khoâng? Ñaùp: Neáu söï sinh tröôùc kia khoâng döùt thì troùi buoäc. Neáu tröôùc baát sinh maø sinh, ñaõ döùt thì khoâng troùi buoäc. Söï sinh tröôùc kia khoâng döùt, thì troùi buoäc: Neáu xöù sôû bò kieát aùi vò lai, hieän taïi, thì xöù sôû ñoù cuõng bò kieát aùi cuûa ñôøi tröôùc quaù khöù thì troùi

buoäc. Neáu xöù sôû cuûa kieát aùi vò lai, hieän taïi khaùc, thì xöù sôû cuûa kieát aùi ñaõ sinh trong quaù khöù seõ khaùc thì khoâng troùi buoäc. Neáu tröôùc baát sinh, töùc laø ôû choã ñoù ñaõ sinh, nghóa laø ñaõ döùt thì khoâng troùi buoäc. Hoûi: Neáu xöù sôû bò kieát aùi vò lai troùi buoäc, thì coù bò kieát aùi quaù khöù, hieän taïi troùi buoäc hay khoâng? Ñaùp: Hoaëc coù khi bò kieát aùi vò lai troùi buoäc, khoâng coù quaù khöù, hieän taïi. Hoaëc coù quaù khöù, khoâng coù hieän taïi, hoaëc coù hieän taïi, khoâng coù quaù khöù, hoaëc coù quaù khöù, hieän taïi bò kieát aùi vò lai troùi buoäc, khoâng coù quaù khöù, hieän taïi, nghóa laø neáu kieát aùi cuûa xöù sôû chöa döùt, thì chöùng toû vò lai seõ bò kieát aùi troùi buoäc. Neáu tröôùc kia baát sinh maø sinh, nghóa laø ñaõ döùt, thì chöùng toû quaù khöù khoâng bò kieát aùi troùi buoäc. Neáu khoâng hieän ôû tröôùc thì chöùng toû hieän taïi khoâng bò kieát aùi troùi buoäc. Coù quaù khöù, khoâng coù hieän taïi: Neáu kieát aùi ñôøi tröôùc cuûa xöù sôû chöa döùt, thì noùi bò kieát aùi quaù khöù troùi buoäc, khoâng hieän ra tröôùc, töùc laø noùi hieän taïi khoâng bò kieát aùi troùi buoäc. Neáu coù hieän taïi, khoâng coù quaù khöù: Neáu bò kieát aùi cuûa quaù khöù ñaõ troùi buoäc, thì seõ bò kieát aùi vò lai troùi buoäc. Coù hieän taïi khoâng coù quaù khöù: Neáu kieát aùi cuûa xöù sôû hieän ôû tröôùc, thì chöùng toû hieän taïi ñang bò kieát aùi troùi buoäc. Neáu tröôùc kia baát sinh maø sinh, nghóa laø ñaõ döùt, thì chöùng toû quaù khöù ñaõ khoâng bò kieát aùi troùi buoäc. Neáu kieát aùi hieän taïi ñang troùi buoäc, thì seõ bò kieát aùi vò

lai troùi buoäc. Coù quaù khöù, hieän taïi: Neáu xöù sôû ñaõ bò kieát aùi ñôøi tröôùc troùi buoäc, thì chöùng toû bò kieát aùi quaù khöù troùi buoäc. Neáu kieát aùi cuûa xöù sôû hieän ôû tröôùc, thì chöùng toû ñang bò kieát aùi hieän taïi troùi buoäc. Neáu quaù khöù, hieän taïi bò kieát aùi troùi buoäc, thì vò lai seõ coù. Hoûi: Neáu xöù sôû bò kieát aùi hieän taïi troùi buoäc, thì coù bò kieát aùi quaù khöù, vò lai troùi buoäc hay khoâng? Ñaùp: Vò lai thì leä thuoäc quaù khöù, neáu söï sinh tröôùc khoâng döùt, thì seõ troùi buoäc. Neáu tröôùc kia baát sinh maø sinh, ñaõ döùt thì khoâng troùi buoäc. Hoûi: Neáu bò kieát aùi quaù khöù, vò lai troùi buoäc, thì coù bò kieát aùi hieän taïi troùi buoäc hay khoâng? Ñaùp: Neáu hieän ôû tröôùc, noùi roäng nhö treân. Caùc phieàn naõo cuûa töôùng rieâng, trong ñaây noùi löôïc. Nhö kieát aùi taïo ra saùu caâu: Kieát giaän döõ, kieát maïn, kieát ganh tî, kieát keo kieät chaúng phaûi Nhaát thieát bieán. Kieát voâ minh taïo ra saùu luaän cöù cuõng gioáng nhö theá. Hoûi: Neáu xöù sôû bò kieát kieán quaù khöù troùi buoäc, thì coù bò kieát kieán vò lai troùi buoäc phaûi khoâng? Ñaùp: Ñuùng vaäy!

Hoûi: Neáu bò kieát kieán vò lai seõ troùi buoäc, thì coù bò kieát kieán quaù khöù troùi buoäc phaûi khoâng? Ñaùp: Ñuùng theá. Vì sao? Vì tröôùc coù noùi raèng: Caùc phieàn naõo cuûa töôùng chung, ñeàu troùi buoäc phaùp ba ñôøi. Vò lai, hieän taïi ñeàu duyeân theo ba ñôøi, noùi roäng nhö kinh naày. Kieát kieán taïo ra saùu caâu. Caùc phieàn naõo cuûa töôùng chung, trong ñaây, noùi löôïc. Nhö kieát kieán taïo ra saùu caâu. Kieát thuû, kieát nghi laø Nhaát thieát bieán. Kieát voâ minh taïo ra saùu luaän cöù cuõng gioáng nhö theá. Hoûi: Neáu xöù sôû bò kieát aùi quaù khöù troùi buoäc, thì coù bò kieát giaän döõ quaù khöù troùi buoäc hay khoâng? Ñaùp: Neáu ñôøi tröôùc khoâng döùt, thì troùi buoäc, neáu tröôùc kia baát sinh maø sinh, laø ñaõ döùt thì khoâng troùi buoäc. Neáu ñôøi tröôùc khoâng döùt, thì troùi buoäc, nghóa laø neáu xöù sôû bò kieát aùi quaù khöù troùi buoäc, töùc xöù sôû ñoù ñaõ coù kieát giaän döõ cuûa ñôøi tröôùc quaù khöù troùi buoäc. Neáu tröôùc baát sinh, hoaëc ôû choã khaùc sinh, neáu sinh, ñaõ döùt thì khoâng troùi buoäc. Hoûi: Neáu bò kieát giaän döõ ôû quaù khöù troùi buoäc, thì coù bò kieát aùi quaù khöù troùi buoäc hay khoâng? Ñaùp: Neáu söï sinh tröôùc kia khoâng döùt, thì troùi buoäc, neáu tröôùc baát sanh, sanh ñaõ döùt thì khoâng troùi buoäc, neáu tröôùc sanh khoâng döùt thì troùi buoäc, nghóa laø neáu xöù sôû bò kieát giaän döõ quaù khöù troùi buoäc, töùc laø xöù sôû kia ñaõ bò kieát aùi cuûa ñôøi tröôùc quaù khöù troùi buoäc. Neáu tröôùc baát sinh, neáu ôû choã khaùc sinh, neáu sinh, nghóa laø ñaõ döùt thì khoâng troùi buoäc. Hoûi: Neáu xöù sôû bò kieát aùi quaù khöù troùi buoäc, thì coù bò kieát giaän döõ vò lai troùi buoäc hay khoâng? Ñaùp: Neáu khoâng döùt. Theá naøo laø khoâng döùt? Ñaùp: Chöa lìa aùi duïc. Hoûi: Neáu bò kieát giaän döõ ôû vò lai troùi buoäc, thì coù bò kieát aùi quaù khöù troùi buoäc hay khoâng? Ñaùp: Neáu ñôøi soáng tröôùc kia khoâng döùt, thì troùi buoäc. Neáu tröôùc kia baát sinh maø sinh ñaõ döùt thì khoâng troùi buoäc. Neáu ñôøi tröôùc khoâng döùt, thì troùi buoäc, nghóa laø neáu xöù sôû bò kieát giaän döõ ôû vò lai troùi buoäc, xöù sôû aáy cuõng ñaõ bò kieát aùi cuûa ñôøi tröôùc trong quaù khöù troùi buoäc. Neáu tröôùc baát sinh, hoaëc sinh ôû choã khaùc, neáu sinh ñaõ döùt thì khoâng troùi buoäc. Hoûi: Neáu xöù sôû bò kieát aùi quaù khöù troùi buoäc,

thì coù bò kieát giaän döõ hieän taïi troùi buoäc hay khoâng?

Ñaùp: Neáu hieän ôû tröôùc. Hieän ôû tröôùc laø sao? Neáu khoâng khôûi kieát khaùc, khoâng khôûi taâm voâ kyù khoâng aån moät, höõu laäu thieän. Neáu coù taâm thì ñoù goïi laø hieän ôû tröôùc. Hoûi: Neáu bò kieát giaän döõ hieän taïi troùi buoäc, thì coù bò kieát aùi quaù khöù troùi buoäc hay khoâng? Ñaùp: Neáu söï sinh tröôùc kia khoâng döùt thì troùi buoäc. Neáu tröôùc kia baát sinh maø sinh, ñaõ döùt, thì khoâng troùi buoäc, noùi roäng nhö treân. Neáu xöù sôû bò kieát aùi quaù khöù troùi buoäc, thì khoâng bò kieát giaän döõ quaù khöù, hieän taïi troùi buoäc. hoaëc coù quaù khöù, khoâng coù hieän taïi, hoaëc coù hieän taïi, khoâng coù quaù khöù, hoaëc coù quaù khöù, hieän taïi, bò kieát aùi quaù khöù troùi buoäc. Khoâng bò kieát giaän döõ quaù khöù hieän taïi troùi buoäc, nghóa laø neáu xöù sôû ñaõ bò kieát aùi cuûa ñôøi tröôùc khoâng döùt, thì troùi buoäc, laø noùi bò kieát aùi quaù khöù troùi buoäc, töùc xöù sôû baát sinh kieát giaän döõ cuûa ñôøi tröôùc. Sinh, ñaõ döùt thì khoâng troùi buoäc, laø noùi khoâng bò kieát giaän döõ quaù khöù troùi buoäc. Khoâng hieän ôû tröôùc, laø noùi khoâng bò kieát giaän döõ hieän taïi troùi buoäc, hoaëc coù quaù khöù khoâng coù hieän taïi, nghóa laø neáu xöù sôû tröôùc kia ñaõ sinh kieát giaän döõ, kieát aùi khoâng döùt thì troùi buoäc, laø noùi bò kieát aùi, kieát giaän döõ quaù khöù troùi buoäc. Khoâng coù hieän taïi, laø noùi khoâng bò kieát giaän döõ hieän taïi troùi buoäc. Hoaëc coù hieän taïi khoâng coù quaù khöù: Neáu kieát aùi quaù khöù ñôøi tröôùc cuûa xöù sôû khoâng döùt, thì troùi buoäc, laø noùi bò kieát aùi quaù khöù troùi buoäc, töùc kieát giaän döõ cuûa xöù sôû kia hieän ôû tröôùc, töùc laø noùi coù kieát giaän döõ hieän taïi troùi buoäc. Neáu tröôùc kia baát sinh maø sinh, ñaõ döùt, töùc laø noùi khoâng bò kieát giaän döõ quaù khöù troùi buoäc. Hoaëc coù quaù khöù, hieän taïi: Neáu xöù sôû bò kieát aùi, kieát giaän döõ cuûa ñôøi tröôùc quaù khöù khoâng döùt, thì troùi buoäc, laø noùi bò kieát aùi, kieát giaän döõ quaù khöù troùi buoäc, töùc kieát giaän döõ cuûa xöù sôû kia hieän ôû tröôùc, laø noùi coù kieát giaän döõ hieän taïi troùi buoäc. Hoûi: Neáu bò kieát giaän döõ quaù khöù, hieän taïi troùi buoäc, thì coù bò kieát aùi quaù khöù troùi buoäc hay khoâng? Ñaùp: Neáu söï sinh tröôùc kia khoâng döùt thì troùi buoäc. Neáu tröôùc kia baát sinh maø sinh ñaõ döùt thì khoâng troùi buoäc. Noùi roäng nhö treân. Hoûi: Neáu xöù sôû bò kieát aùi quaù khöù troùi buoäc, thì coù bò kieát giaän döõ vò lai, hieän taïi troùi buoäc hay khoâng? Ñaùp: Kieát khaùc noùi roäng, nhö kinh naày. Taïo ra baûy caâu, cuõng nhö kinh naày. Nhö kieát aùi, kieát giaän döõ, kieát ganh tî cuûa kieát aùi, kieát keo kieät cuûa kieát aùi, noùi cuõng gioáng nhö theá. Söï khaùc nhau trong ñaây, neân noùi. Phaùp bò döùt cuûa kieán ñaïo leä

thuoäc (troùi buoäc) coõi Duïc. Kieát aùi ñôøi tröôùc khoâng döùt thì troùi buoäc. kieát maïn cuûa kieát aùi, kieát voâ minh cuûa kieát aùi, noùi roäng nhö kinh naày. Hoûi: Neáu xöù sôû bò kieát aùi quaù khöù troùi buoäc, laïi coù kieán kieán quaù khöù troùi buoäc hay khoâng? Ñaùp: Neáu khoâng döùt. Hoûi: Khoâng döùt laø sao? Ñaùp: Neáu ñaïo tyû trí chöa sinh. Hoûi: Neáu bò kieát kieán quaù khöù troùi buoäc, thì coù bò kieát aùi quaù khöù troùi buoäc hay khoâng? Ñaùp: Neáu söï sinh tröôùc kia khoâng döùt thì troùi buoäc, noùi roäng nhö treân. Hoûi: Neáu xöù sôû bò kieát aùi quaù khöù

troùi buoäc, thì coù bò kieát kieán vò lai troùi buoäc hay khoâng? Ñaùp: Neáu khoâng döùt. Khoâng döùt laø sao? Ñaïo tyû trí chöa sinh. Hoûi: Neáu bò kieát kieán vò lai troùi buoäc, thì coù bò kieát aùi quaù khöù troùi buoäc hay khoâng? Ñaùp: Noùi roäng nhö kinh naày, taïo ra baûy caâu nhö kinh naày, nhö kieát aùi, kieát kieán taïo ra baûy caâu nhö kinh naày. Taïo ra baûy caâu. Kieát thuû cuûa kieát aùi, kieát nghi cuûa kieát aùi taïo ra baûy caâu, noùi cuõng gioáng nhö theá. Kieát aùi quaù khöù, kieát giaän döõ quaù khöù. Hoûi: Kieát maïn quaù khöù, neân taïo ra baûy luaän cöù. Hoaëc coù thuyeát noùi: Trong baûy caâu, caâu thöù nhaát neân coù baûy caâu. Vì sao? Vì trong ñaây hoûi baûy laø baûy caâu? Ñaùp: Vì baûy laàn baûy caâu, nhö tröôùc duøng kieát aùi, kieát giaän döõ quaù khöù. Hoûi: Kieát maïn, quaù khöù, keá laø hoûi kieát maïn vò lai, keá laø hoûi hieän taïi, keá laø hoûi veà quaù khöù, hieän taïi, keá laø hoûi veà vò lai, hieän taïi, keá laø hoûi veà quaù khöù, vò lai, keá hoûi veà quaù khöù, vò lai, hieän taïi. Kieát maïn cuõng neân noùi nhö theá. Tröôùc heát, duøng aùi, giaän döõ quaù khöù, ñeå hoûi veà maïn vò lai, taïo ra caâu ñaàu, keá laø hoûi veà hieän taïi, keá laø hoûi veà quaù khöù, hieän taïi, keá laø hoûi veà vò lai, hieän taïi, keá laø hoûi veà quaù khöù, vò lai, keá laø hoûi veà quaù khöù, vò lai, hieän taïi, keá laø hoûi veà quaù khöù, taïo ra caâu sau cuøng. Laïi nöõa, duøng aùi, giaän döõ quaù khöù. Hoûi: Maïn hieän taïi, taïo ra caâu ñaàu, keá hoûi veà quaù khöù, hieän taïi, keá hoûi veà vò lai, hieän taïi, keá laø hoûi veà quaù khöù, vò lai, keá laø hoûi veà quaù khöù, vò lai, hieän taïi, keá hoûi veà quaù khöù, keá hoûi veà vò lai, taïo ra caâu sau cuøng, cho ñeán aùi, giaän döõ, quaù khöù, keá hoûi veà quaù khöù, vò lai. Maïn hieän taïi taïo

ra caâu ñaàu tieân, cho ñeán aùi, giaän döõ quaù khöù. Hoûi veà maïn cuûa quaù khöù, vò lai taïo ra caâu sau cuøng. Neáu noùi nhö theá thì coù baûy laàn baûy caâu. Neáu noùi nhö theá thì seõ uoång coâng. Voâ ích veà vaên, voâ ích veà nghóa, cuõng khoâng thaønh baûy laàn baûy caâu. Neáu muoán coù ích veà vaên, coù ích veà nghóa, thì cuõng thaønh baûy laàn baûy caâu. Neân noùi nhö vaäy: Nhö tröôùc, duøng aùi, giaän döõ quaù khöù. Hoûi veà maïn quaù khöù, taïo ra caâu ñaàu, cho ñeán duøng aùi, giaän döõ quaù khöù. Hoûi veà maïn cuûa quaù khöù, vò lai, hieän taïi, taïo ra caâu sau cuøng. Neân duøng aùi giaän döõ vò lai. Hoûi veà maïn vò lai, taïo ra caâu ñaàu, keá hoûi veà hieän taïi, keá hoûi veà quaù khöù, hieän taïi, keá hoûi veà vò lai, hieän taïi; keá hoûi veà quaù khöù, vò lai, keá hoûi veà quaù khöù, vò lai, hieän taïi, keá hoûi veà quaù khöù, ñeå taïo ra caâu sau cuøng. Laïi nöõa, aùi, giaän döõ, hieän taïi, hoûi veà maïn hieän taïi, taïo ra caâu ñaàu, keá hoûi veà quaù khöù, hieän taïi, keá hoûi veà vò lai hieän taïi, keá hoûi veà quaù khöù, vò lai, keá hoûi veà quaù khöù, vò lai, hieän taïi. Keá hoûi veà quaù khöù, Keá hoûi veà vò lai, taïo ra caâu sau cuøng, cho ñeán duøng aùi, giaän döõ cuûa quaù khöù, vò lai, hieän taïi. Hoûi veà maïn quaù khöù, vò lai, hieän taïi, taïo ra caâu ñaàu, cho ñeán duøng aùi, giaän döõ quaù khöù, vò lai, hieän taïi. Hoûi veà maïn cuûa quaù khöù, vò lai, hieän taïi, taïo ra caâu sau cuøng. Neáu noùi nhö theá thì coù ích veà vaên, nghóa. Baûy laàn baûy caâu thaønh, nhö aùi, giaän döõ. Hoûi veà aùi, giaän döõ, maïn taïo ra baûy laàn baûy caâu, aùi giaän döõ. Hoûi veà voâ minh cuõng gioáng nhö theá. Cho ñeán hoûi kieát san taïo thaønh baûy laàn baûy caâu cuõng nhö theá. Ñaët ñeå kieát aùi, duøng kieát giaän döõ, kieát maïn.

Hoûi veà kieát voâ minh taïo ra baûy laàn baûy caâu, cho ñeán hoûi veà kieát keo kieät, taïo ra baûy laàn baûy caâu cuõng gioáng nhö theá, ñaët ñeå nhueá duøng maïn, voâ minh, hoûi veà kieát kieán taïo ra baûy laàn baûy caâu, cho ñeán kieát thuû sau cuøng. Duøng kieát nghi, kieát ganh tî, hoûi veà kieát keo kieät, taïo ra baûy laàn baûy caâu cuõng gioáng nhö theá. Nhö duøng hai kieát, hoûi veà moät kieát, taïo ra baûy laàn baûy caâu. Duøng ba, duøng boán, duøng naêm, duøng saùu, duøng baûy, duøng taùm. Hoûi veà moät kieát taïo ra baûy laàn baûy caâu cuõng gioáng nhö theá. Hoûi: Moät haønh traûi qua nhoû saùu, lôùn baûy, baûy coù gì khaùc nhau? Ñaùp: Danh laø khaùc nhau. Hôn nöõa duøng moät phaùp haønh ñaët thaønh

caâu hoûi, goïi laø moät haønh, laáy saùu caâu laøm thaønh caâu hoûi, goïi laø traûi qua saùu. Duøng baûy caâu taïo neân caâu hoûi, goïi laø baûy nhoû, duøng hai kieát hoûi moät kieát, cho ñeán duøng taùm kieát ñeå hoûi veà moät kieát, goïi laø baûy lôùn. Laïi nöõa, hoûi veà phaùp khoâng gioáng nhau, khoâng duøng söï coá ñònh cuûa theá gian, goïi laø moät haønh. Hoûi veà phaùp gioáng nhau, duøng söï khaúng ñònh cuûa theá gian, goïi laø traûi qua saùu, hoûi veà phaùp khoâng gioáng nhau, duøng quyeát ñònh cuûa theá gian goïi laø baûy nhoû. Duøng hai phaùp hoûi moät phaùp, cho ñeán duøng taùm phaùp hoûi moät phaùp, duøng ñònh theá gian, goïi laø baûy lôùn. Moät haønh traûi qua saùu, baûy nhoû, baûy lôùn, ñoù laø söï khaùc nhau.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.